

**Український інститут
науково-технічної експертизи та інформації**

**Періодичний
інформаційний бюлетень №2 (43)
25 лютого 2019 р.**

**ДОСЛІДЖЕННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ
ТА ІННОВАЦІЇ
У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ**

Контактні дані:
03680, м. Київ
вул. Антоновича, 180
Тел./Факс: (044)528-25-41
(044)521-00-26
E-mail: uintei@uintei.kiev.ua

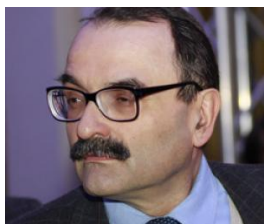
ЗМІСТ

ТОЧКА ЗОРУ	4
Українська наука на шляху до Європи: здобутки, проблеми і перспективи	4
ДОСЯГНЕННЯ	12
Мережа EuroMarine святкує своє п'ятиріччя та відзначає позитивний вплив, який вона надає морській науковій спільноті в Європі.....	12
Кліматичні питання у майбутній інвестиційній програмі ЄС.....	13
Європейські молодіжні слухання.....	13
Нове партнерство UCL з ОЕСР має на меті стимулювати інновації у державному секторі.....	14
CNRS та Інститут науки Вейцмана об'єднались у спільний підрозділ з інформатики.....	14
ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	15
ЄС узгодив реформу авторського права в епоху цифрових технологій.....	15
Регламент (ЄС) 2019/128 Європейського Парламенту та Ради від 16 січня 2019 року про заснування Європейського центру розвитку професійної підготовки (Cedefop) та скасування Регламент Ради (ЄЕС) № 337/75.....	15
Регламент (ЄС) 2019/126 Європейського Парламенту та Ради від 16 січня 2019 року про заснування Європейського агентства з безпеки та охорони праці (EU-OSHA) та скасування Регламенту Ради (ЄС) № 2062/94	16
Затверджено нову програму Erasmus + (2018/0191(COD)).....	17
НОВА СЕРІЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ISO 56000 ЩОДО ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ	17
Комплексна європейська промислова політика щодо штучного інтелекту та робототехніки.....	18
Опубліковані нові рекомендації щодо раку молочної залози	19
Доступ до ваших даних про здоров'я через кордони буде легшим	19
АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ	20
Матеріали Інфодня з енергоефективності.....	20
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ	21
Східне партнерство відзначає 10-річчя в 2019 році	21
УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ	21
Україна добре інтегрована в Горизонт 2020 і вже визначено потрібні кроки для приєднання до наступної програми "Horizon-Europe"	21
Україна має амбіції 2021-го стати асоційованим членом "Horizon Europe"	23
Україна та Німеччина домовилися про створення спільних центрів передових досліджень	24
МОН ініціює розширення співпраці з німецькими партнерами у сфері інновацій	25
Україна та ОАЕ розроблятимуть е-матеріали, проведуть літні школи, спортивні активності, а також обмінюватимуться студентами	26
Україна на 12 місці за кількістю жінок-вчених у світі	26
До Національного фонду досліджень приєднують Держфонд фундаментальних досліджень.....	27
Офіс зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі увійшов до Всесвітнього індексу-рейтингу аналітичних центрів за підсумками 2018 року	27
В Україні дослідили інноваційність агросектору.....	28
У ХНЕУ відкрили Українсько-Болгарський центр	29
Відтепер НАНЦ вивчатиме Антарктиду з космосу.....	29

Україна вперше перемогла у конкурсі ЮНЕСКО з підтримки міст, що навчаються.....	30
Горизонт 2020: у межах ініціативи Clean Sky 2 науковці ХАІ отримали 1 млн євро під проект зі зменшення шкідливих викидів в авіаційних двигунах	31
Дослідники ЧНУ отримають понад 70 тис. євро в межах Erasmus+: вони працюватимуть над розвитком ідей медіації в Україні.....	31
НОВІ ПРОЕКТИ.....	32
BSC бере участь у великому новому європейському проекті щодо боротьби з раком у дітей	32
ПОТОЧНІ ПРОЕКТИ.....	32
Співпраця в клінічних нейронауках	32
ЗАВЕРШЕНІ ПРОЕКТИ	33
Економіка адаптації до зміни клімату та невизначеність.....	33
ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ	34
Форум NUGENIA 2019	34
Європейське агентство з безпеки на морі відкриває стипендії для регіону Сусідства у Світовому морському університеті	35
Почався прийом заявок на навчання або стажування у вишах Латвії – податися можуть студенти та науковці.....	35
Конкурс на отримання грантової підтримки для підготовки проектних пропозицій за конкурсами Горизонт 2020	36
Вебінар проекту EaP Plus “Фінансові та правові питання Horizon 2020”, 19 березня 2019.....	36

ТОЧКА ЗОРУ

Українська наука на шляху до Європи: здобутки, проблеми і перспективи

(Стаття Максима Стріхи, заступника міністра освіти і науки України, доктора фізико-математичних наук, інтернет-виданні Дзеркало тижня, 13 січня 2019 року)

Два роки тому в Києві було представлено результати незалежного аудиту дослідницької та інноваційної системи України.

Аудит виконали європейські експерти з ініціативи Міністерства освіти і науки України в межах інструментів політичної підтримки програми "Горизонт-2020". Звіт містив 30 рекомендацій українській владі та науковій спільноті. Сьогодні видається доцільним як нагадати зміст цих рекомендацій, так і коротко проаналізувати, що ж саме було зроблено протягом минулих 24 місяців для їх виконання і що нам належить зробити в ближчій перспективі.

Рекомендація 1: *Національна рада з розвитку науки і технологій має реалізувати стратегічну діяльність з реформування та переорієнтації системи науки і технологій в Україні на основі спільно визначених пріоритетів з усіма зацікавленими сторонами, включаючи Міністерство освіти і науки України, майбутній Національний фонд досліджень і Національну академію наук.*

5 квітня 2017 року постановою уряду було створено Національну раду України з питань розвитку науки і технологій. На основі складної конкурсної процедури Ідентифікаційний комітет (6 із 9 членів якого є західними вченими високого рівня) визначив 24 членів Наукового комітету Нацради.

Наприкінці 2017 року Науковий комітет розпочав активну роботу. Протягом 2018-го відбулося два засідання повного складу Національної ради. Гостра, але загалом конструктивна дискусія, яка відбулася на другому з них, засвідчує: цей орган здатний посісти в майбутньому те місце, яке визначила для нього нова редакція Закону "Про наукову і науково-технічну діяльність", ухвалена 2015 року і про яке фактично йдеться в наведеній вище рекомендації.

17 жовтня 2018 року розпорядженням Кабміну було затверджено план заходів щодо реформування вітчизняної наукової сфери. Ним окреслено масштабні завдання, що мають бути виконані за участі всіх перелічених у Рекомендації 1 стейкхолдерів упродовж 2019-го і подальших років. Це, зокрема, перегляд переліку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та механізму їх реалізації, удосконалення системи національних академій наук, стимулювання повернення талановитої наукової молоді в Україну, удосконалення нормативно-правової бази для ефективної участі українських учених у реалізації міжнародних проєктів, дослідницьких та інноваційних програм, створення сприятливих умов для участі українських науковців та бізнесу в міжнародному співробітництві у сфері науки, технологій та інновацій (НТІ).

Рекомендація 2: *Національний фонд досліджень має стати потужним керманічем змін та установою, що боротиметься за впровадження реформ у науково-технічній та інноваційній системі України, зокрема шляхом поступового істотного збільшення конкурсного фінансування дослідницьких проєктів.*

[Національний фонд досліджень України](#) було утворено постановою уряду 4 липня 2018 року. Щоб уже 2019 року забезпечити його роботу, в Держбюджет закладено понад 262 млн гривень.

На цьому зупинюся окремо. Два роки тому європейські експерти, добре знаючи

українські реалії і не вірячи в те, що для Фонду вдасться акумулювати істотні додаткові бюджетні ресурси, рекомендували переадресувати на підтримку Фонду частину видатків на підтримку університетської та академічної науки. Це положення Звіту чи не єдине наразилося на гостру критику переважної частини нашої наукової спільноти. Але попри відомі всім складнощі бюджетного процесу на 2019 рік уряд знайшов можливість передбачити для Фонду саме додаткові кошти – без урізання наявного фінансування НАН чи МОН. Кошти не надто великі, але все ж у понад 10 разів вищі, ніж було спрямовано на підтримку Державного фонду фундаментальних досліджень (його буде приєднано до Національного фонду досліджень після реєстрації НФД як юридичної особи).

Рекомендація 3: *Для гарантування більшої підзвітності та прозорості Національний фонд досліджень має перебувати під контролем міжнародних організацій і отримувати допомогу з їхнього боку.*

Як відомо, для неупередженості й віддаленості Національного фонду досліджень від інших установ його підпорядковано безпосередньо Кабінету Міністрів України. Склад Наукової ради НФД був сформований за процедурою прискіпливого конкурсного добору Науковим комітетом і схвалений Національною радою з питань розвитку науки і технологій наприкінці листопада. З початку 2019 року цей керівний орган Фонду розпочне свою роботу. Відповідно до чинного законодавства, НФД під час своєї діяльності може залучати міжнародних експертів та кошти іноземних донорів — і напевне намагатиметься якнайактивніше використати таку можливість.

Рекомендація 4: *Слід забезпечити систему експертного оцінювання проектів задля підтримки впровадження передового досвіду та якості, а також для інтернаціоналізації української науки.*

Зазначені положення планується втілити в документи НФД, які має розробити Наукова рада Фонду. Міжнародну експертизу використовуватимуть (а почасти вже використовують) також Міністерство освіти і науки України й Національна академія наук.

Рекомендація 5: *Дослідницькі університети мають бути визначені на основі подальшого оцінювання через п'ять років із застосуванням прозорих міжнародних стандартів.*

Міністерство освіти і науки України розробило процедуру атестації закладів вищої освіти та механізм надання базового фінансування за результатами такої атестації. Відповідну постанову уряд ухвалив 22 серпня 2018 року. В держбюджеті на 2019 рік уперше передбачено 100 млн грн на базове фінансування тих наукових напрямів у провідних ЗВО, які буде атестовано за найвищим рівнем.

Цей крок, разом із початком діяльності НФД, стане 2019 року по-справжньому революційним для нашої наукової системи: наука в університетах уперше почне реально зрівнюватися за інституційною спроможністю з наукою в науково-дослідних установах. Оскільки національна наукова система є єдиним цілісним організмом, то виграють від цього всі: і університети, які утвердяться як важливі осередки досліджень, і академічні інститути, які отримують дієвих партнерів на науковому полі. Що ж до власне статусу дослідницьких університетів, то МОН працює нині задля того, щоб узгодити вимоги ухваленого ще 2014 року Закону "Про вищу освіту" з наведеною вище рекомендацією європейських експертів, яка передбачає "доростання" провідних університетів до наперед установлених високих критеріїв.

Рекомендація 6: *Щоб запобігти збільшенню кількості закладів вищої освіти в Україні, поліпшити результати і досягти критичної маси, слід запровадити процес профілювання та*

злиття університетів.

Ця проблема не є новою, і вирішується вона дуже складно. Адже спроби закрити нехай навіть відверто неконкурентоспроможний ЗВО неминуче наражаються на опір, зокрема й на рівні політиків, які починають звинувачувати МОН у намірах позбавити певний регіон (місто, галузь) майбутнього. Однак у розроблювані МОН нові принципи фінансування ЗВО закладено стимули до укрупнення університетів. Можливо, цей механізм фінансового стимулювання виявиться дієвішим за прямі адміністративні заходи.

Рекомендація 7: *Усі дослідні організації Академії наук і університетів мають отримати повноваження на самостійне залучення фінансування третіх сторін.*

Відповідно до статті 8 Закону "Про наукову і науково-технічну діяльність", державні наукові установи, які повністю або частково фінансуються за рахунок державного бюджету, можуть зараховувати власні надходження, отримані від плати за послуги, які вони надають згідно з основною діяльністю, а також благодійну допомогу, гранти (включаючи кошти, що надходять від вітчизняних та іноземних замовників для реалізації наукових, науково-технічних та інноваційних проектів) на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або на поточні та/або вкладні (депозитні) рахунки, відкриті в установах банків державного сектора. Щодо закладів вищої освіти зазначені повноваження містяться в статті 70 Закону "Про вищу освіту". На жаль, слід визнати, що треба докласти ще чимало зусиль, аби ці положення законів запрацювали в повному обсязі, особливо щодо наукових установ.

Рекомендація 8: *Національній академії наук України слід спростити свою нинішню профільну структуру і зосередитися на своїх пріоритетних напрямках.*

Напередодні 100-літнього ювілею НАН на різних рівнях відбувалася дискусія щодо визначення нових пріоритетів Академії. Відповідно до чинного Закону "Про наукову і науково-технічну діяльність", це питання належить до виключної компетенції самої НАН, тож лишається сподіватися, що результати дискусії знайдуть урешті-решт відображення і в нормативних документах Академії.

Рекомендація 9: *Національній академії наук України слід підвищити ефективність організаційної структури своїх установ на основі регулярних незалежних оцінок.*

Ще 2017 року запроваджено оцінювання установ НАН із залученням незалежних експертів (зокрема з-за кордону) на основі досвіду системи оцінювання Наукового товариства ім. Ляйбніца (ФРН). 2018 року відкрито нову бюджетну програму обсягом 500 млн грн для фінансування установ і досліджень, які визнано пріоритетними на основі результатів оцінювання. Таке фінансування буде продовжено і 2019 року — на це у бюджеті передбачено 518 млн гривень.

Рекомендація 10: *Національній академії наук України слід ініціювати кілька напрямів обміну науковою інформацією та її поширення.*

Слід підкреслити: НАН упродовж останніх років проводить значну кількість заходів з метою популяризації науки (зокрема в межах традиційних фестивалів до Дня науки в травні), видає науково-популярний журнал "Світогляд" тощо. МОН завжди готове підтримати ці надзвичайно важливі для майбутнього нашої науки ініціативи.

Рекомендація 11: *Національній академії наук України слід диверсифікувати свій*
© Український інститут науково-технічної експертизи та інформації

людський капітал, зосередивши зусилля на забезпеченні вікового та гендерного балансу.

Реалізацію цієї рекомендації чинний Закон "Про наукову і науково-технічну діяльність" так само відносить до виключної компетенції самої НАН. Президія НАН діє в складі, обраному Загальними зборами в квітні 2015 року. І в ньому є тільки одна жінка (відома учена-демограф Е.Лібанова), а вік переважної більшості членів президії НАН перевищує 70 років. Лишається сподіватися, що рекомендацію європейських експертів буде бодай почасти враховано під час формування нового складу керівництва НАН у квітні 2020 року.

Рекомендація 12: *Національна академія наук України та університети повинні сприяти публікаціям у міжнародних журналах та скорочувати обсяги відомчих публікацій.*

Запроваджена нині в установах НАН (і ще більшою мірою МОН) система оцінювання наукових результатів стимулює публікації українських учених у реферованих виданнях. На це ж спрямований новий *Порядок формування переліку фахових видань*, затверджений наказом МОН на початку 2018 року. Наслідком є тенденція до постійного зростання кількості статей українських науковців у базах Scopus і Web of Science. На жаль, загальна частка "українських" статей у цих базах залишається невисокою – через загальний низький рівень фінансування науки в Україні.

Треба також зазначити, що 2017-го МОН надало за кошти держбюджету доступ до Scopus і Web of Science частині вишів і наукових установ, а 2018-го збільшило кількість таких передплат. Зокрема торік підключення до Scopus отримали 67 закладів, а нині – 135. До Web of Science минулого року доступ надали 64 закладам, а в 2018-му – 105. Одним з головних критеріїв відбору була можливість надання доступу до баз даних представникам інших організацій. На 2019 рік у бюджет МОН закладено 45 млн грн, щоб забезпечити передплату доступу до баз для всіх українських науковців, які цього потребують, – з університетів МОН і МОЗ, з провідних інститутів НАН та галузевих академій наук.

Рекомендація 13: *Галузеві академії наук слід модернізувати, використовуючи модель трансформування Національної академії наук України.*

На сьогодні вже запроваджуються нові підходи до фінансування наукових і лікувальних установ НАМН України. Однак втілення цієї рекомендації гальмує очевидна обставина: невизначеність із моделлю подальшої трансформації самої НАН.

Рекомендація 14: *Установам сфери МОН та інших міністерств слід пройти відповідне оцінювання, і – залежно від результатів оцінювання – їх слід реструктурувати або ліквідувати.*

Проектом плану дій уряду на 2019 рік передбачено початок процедури атестації наукових установ – для цього вже створено необхідну нормативну базу. Наукові установи, які за результатами атестації буде віднесено до 4-ї (найнижчої) категорії, буде рекомендовано реорганізувати або ліквідувати упродовж 1 року. У перспективі й базове фінансування наукових установ, відповідно до Закону "Про наукову і науково-технічну діяльність", залежатиме від рівня атестації.

Рекомендація 15: *Слід стимулювати дослідників до наукової кар'єри, використовуючи набір різних методологічних інструментів, таких як збільшення заробітної плати, програми обміну, виплата винагород.*

Зазначене питання МОН опрацьовує спільно з Міністерством соціальної політики України. Спрямовані на це заходи передбачено в Дорожній карті інтеграції України до Європейського дослідницького простору, затвердженій Колегією МОН України 22 березня 2018

© Український інститут науково-технічної експертизи та інформації

року. Слід наголосити: відповідно до цієї Дорожньої карти Міністерство ініціювало включення до проекту Положення про президентський Фонд підтримки освітніх та наукових ініціатив для молоді програму підтримки українських "постдоків" — тимчасових дослідницьких позицій для молодих учених в обраних ними університетах або наукових установах.

Рекомендація 16: *Адміністративне управління дослідженнями має стати менш витратним та ефективнішим, а також забезпечувати боротьбу з тяганиною, неефективністю та корупцією.*

Міністерство освіти і науки України звернулося до закладів вищої освіти з листом (від 03.05.2018 р. №1/9-275) щодо необхідності впровадження положень Європейської хартії дослідників та Кодексу працевлаштування наукових працівників. У плані роботи МОН також передбачено запровадження низки механізмів, спрямованих на спрощення адміністративних процедур. Гадаю, що особливо позитивно дослідники поставляться до нової електронної системи реєстрації наукових проектів, звітів тощо, яка залишить у минулому необхідність оформляти численні паперові копії.

Рекомендація 17: *Можливості, що їх дає програма "Горизонт 2020", слід використовувати шляхом застосування адекватних заходів підтримки та ініціатив.*

Для інформування про можливості програми "Горизонт 2020" та консультування потенційних учасників від України створено мережу з 40 національних контактних пунктів (НКП) та регіональних контактних пунктів (РКП) за всіма тематичними напрямками програми. Зусиллями мережі НКП у різних містах України постійно проводяться заходи з інформування та консультаційної підтримки наукового загалу, зацікавленого в участі в конкурсах "Горизонт 2020". Здійснюється регулярний моніторинг участі організацій України у програмі "Горизонт 2020".

Проведено конкурс з обрання представників та експертів до програмних комітетів програми "Горизонт 2020". На підставі результатів конкурсу 5 вересня 2018 року ухвалено відповідне розпорядження Кабінету Міністрів.

Участь України в реалізації двосторонніх міжнародних науково-технічних програм та проектів набуває особливого значення в контексті розширення участі у програмі "Горизонт 2020" за рахунок формування нових міжнародних наукових колаборацій. У межах двостороннього науково-технічного співробітництва 2018 року між Україною і 10-ма країнами-партнерами (Польща, Литва, Німеччина, Австрія, Франція, Молдова, Китай, Білорусь, Латвія, США) здійснюється реалізація 97 науково-дослідних проектів. Порівняно з 2017 роком кількість науково-дослідних проектів, які реалізуються, зросла на 9% — завдяки тому, що після майже десятирічної перерви поновилося виконання спільних українсько-польських проектів.

Рекомендація 18: *Україні слід стати членом COST (добровільна ініціатива широкого кола зацікавлених сторін) і створити стимули для забезпечення активнішої участі її НТІ-спільноти в EUREKA.*

Уже розпочато консультації щодо набуття членства України в європейській програмі довготривалої транснаціональної співпраці дослідників, інженерів та вчених COST. Після майже десятирічної перерви відроджено участь українських ЗВО в інноваційній європейській програмі EUREKA (на сьогодні МОН співфінансує 2 проекти програми, надалі кількість таких проектів зростатиме).

Рекомендація 19: *Дослідникам, особливо молодим і вченим середнього віку, слід гарантувати реальні можливості залучення до міжнародної системи НТІ з урахуванням*

їхнього внеску в науковий прогрес.

Для підтримки молодих учених заснована і присуджується низка спеціальних премій та стипендій – президента, КМУ, Верховної Ради. МОН започаткувало і вже кілька років проводить окремий Конкурс проектів наукових робіт та науково-технічних розробок молодих учених. Цього року КМУ заснував державні іменні стипендії найкращим молодим ученим для увічнення подій Революції Гідності та вшанування подвигу Героїв України — Героїв Небесної Сотні. Указом президента України засновано Фонд з підтримки освітніх та наукових програм для молоді — і МОН нині працює над розробленням положення про цей Фонд.

Загальний обсяг фінансової підтримки наукових проектів та стипендіальних програм для молодих учених у системі МОН збільшився 2018 року в 1,5 разу і становив 0,94% загального обсягу фінансування наукової діяльності в державі за рахунок загального фонду державного бюджету. В абсолютних цифрах це становить 87 744,5 тис. грн — проти 58 221,7 тис. грн 2017 року. 2019-го для державної підтримки наукової діяльності молодих учених у кошторисі МОН заплановано 88 370 тис. грн. — це вже понад 13% усіх коштів, які спрямовуються на підтримку науки в університетах.

Рекомендація 20: *Слід полегшити доступ до національних і міжнародних наукових інфраструктур.*

Цього року МОН на засадах експерименту створило 8 центрів колективного користування науковим обладнанням при закладах вищої освіти. Перші відгуки про роботу цих центрів позитивні, і тому МОН планує додати 2019 року до 8 вже створених центрів іще 4 нові.

Завдяки виконанню угоди між Україною і Європейською організацією з ядерних досліджень (ЦЕРН) щодо надання статусу асоційованого члена в ЦЕРН забезпечується надання доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури та проведення на них дослідження спільно з колегами з інших країн тим науковцям, для яких виконання цієї умови є запорукою успішної реалізації дослідження. Задля доступу українських науковців до дослідницької інфраструктури є позитивний досвід взаємодії з Об'єднаним дослідницьким центром (JRC).

Проте слід відверто визнати: проблема створення сучасної дослідницької інфраструктури залишається для української науки надзвичайно гострою, що зумовлено роками хронічного недофінансування і тим, що впродовж майже всього періоду незалежності не відбувалося закупівель нового наукового обладнання в достатніх обсягах. Вирішити аналогічну проблему нашим сусідам (Польщі, Румунії, країнам Балтії) дозволив тільки повномасштабний доступ до структурних фондів ЄС, якого ми наразі позбавлені, бо не є повноправними членами Євросоюзу. Однак ми постійно говоримо з нашими європейськими колегами про потребу виробити для України спеціальні механізми такого доступу.

Рекомендація 21: *Необхідно поглиблювати співпрацю з науковою діаспорою для використання її потенціалу для української системи НТІ.*

20–22 жовтня 2018 року відбувся форум української дослідницької діаспори "Розвиток науки через міжнародне співробітництво", який проводиться за підтримки НАН і МОН Українським міжнародним комітетом науки і культури при НАН, іншими українськими та німецькими організаціями. Провідних науковців діаспори вже залучено до роботи різних українських структур (Ідентифікаційного комітету з питань науки, експертних комісій різного рівня тощо). Проте маємо визнати: потенціал української наукової діаспори ми використовуємо ще недостатньо, і тому зусилля в цьому напрямі слід збільшувати.

Рекомендація 22: *Приєднання до програми "Горизонт 2020" слід додатково використовувати як джерело ключової методологічної інформації.*

МОН завжди розглядало приєднання до програми "Горизонт 2020" не лише як спосіб залучення додаткових коштів в українську дослідницьку систему (хоча дуже важливим є те, що завдяки пільговим умовам участі в програмі наші науковці отримують від Брюсселя значно більше коштів, ніж ми платимо туди як членські внески). Не менше значення має те, що участь у "Горизонті 2020" справляє величезний позитивний вплив на наш дослідницький ландшафт, виводячи на перші ролі тих, хто вже успішно інтегрований у європейську та світову науку. У цьому сенсі "Горизонт" є потужною антитезою тим нашим ученим старого гарту, які й досі (на п'ятому році російської агресії!) вустами одного сумнозвісного академіка промовляють: "Я чуюся вдома в Петербурзі й Москві і не знаю, що мені робити в Брюсселі й Вашингтоні".

Міністерство очікує, що узгодженості національних політик з політикою Європейського дослідницького простору потужно сприятиме початок роботи тих українських представників та експертів у комітетах програми "Горизонт 2020", яких було визначено вже згаданим розпорядженням Кабінету міністрів.

Рекомендація 23: *Міжнародна співпраця в секторі НТІ має бути узгоджена з національними пріоритетами та стратегіями.*

Як я вже згадував, МОН у співпраці з академічною спільнотою розробило Дорожню карту інтеграції України в Європейський дослідницький простір. Важливо зазначити: ця карта, затверджена колегією МОН, стала першим таким документом, поданим країною, що має у програмі "Горизонт 2020" асоційований статус. Цю обставину високо оцінили наші партнери в Брюсселі. Нині відбувається підготовка численних нормативних документів, необхідних для реалізації Дорожньої карти. Зрозуміло, що на це знадобиться не один рік — з огляду на те, що в багатьох сферах ключовими гравцями є не тільки МОН, а й інші міністерства (Мінфін, Мінекономіки, Мінсоцполітики тощо), і через те, що на шляху реалізації Дорожньої карти маємо усунути ще багато рудиментів минулих часів.

Рекомендація 24: *Розробити міжвідомчу Стратегію досліджень та інновацій і План дій, зосереджений на пріоритетних сферах, що забезпечить інновації на основі науки та технологій.*

МОН спільно з академічною та бізнесовою спільнотою розробило проект Стратегії інноваційного розвитку України, який після погодження іншими міністерствами буде подано на розгляд Кабінету міністрів. Після ухвалення Стратегії урядом буде сформовано план заходів для її реалізації. Він передбачатиме, зокрема, ухвалення нового законодавства про підтримку інновацій і про трансфер технологій.

Рекомендація 25: *Забезпечити представництво Міністерства економічного розвитку і торгівлі та інноваційних діячів у Національній раді з розвитку науки і технологій.*

Розпорядженням Кабінету міністрів України від 17.10.2018 р. №776-р, яким затверджено план заходів щодо реформування вітчизняної наукової сфери, передбачено, зокрема, розширення функцій Національної ради з питань розвитку науки і технологій і на сферу інновацій. До складу Адміністративного комітету Національної ради включено заступника міністра економічного розвитку і торгівлі, заступників голів державних адміністрацій Києва, Харківської та Дніпропетровської областей, які за розподілом обов'язків опікуються питаннями інноваційного розвитку, президента Наукового парку КПІ та заступника генерального

директора Державного концерну "Укроборонпром".

Рекомендація 26: *Створити постійну робочу групу з питань інновацій та схему надання консультацій під егідою Національної ради з розвитку НТ.*

Таку робочу групу буде створено на початку 2019 року в межах виконання розпорядження КМУ №776-р від 17 жовтня 2018 р. "Про затвердження плану заходів щодо реформування вітчизняної наукової сфери".

Рекомендація 27: *Слід ідентифікувати інструменти реалістичної та ефективної інноваційної політики.*

Перелік таких інструментів, що базується на найкращій вітчизняній, європейській та світовій практиках, визначено в уже згадуваному проекті Стратегії інноваційного розвитку України.

Рекомендація 28: *Слід запровадити інноваційні ваучери для інтернаціоналізації та валідації інноваційної діяльності компанії.*

Виконання цієї рекомендації стане можливим після затвердження нової редакції Закону України "Про інноваційну діяльність", який буде підготовлено на основі положень Стратегії інноваційного розвитку.

Рекомендація 29: *Слід розробити схеми мобільності на рівні науки та промисловості.*

Такі програми буде підготовлено в межах заходів на виконання Стратегії інноваційного розвитку та Стратегії промислового розвитку (цей документ розробляє Міністерство економічного розвитку і торгівлі).

Рекомендація 30: *Слід підтримувати проекти співпраці державних дослідницьких організацій та промисловості.*

Механізми підтримки таких проектів буде передбачено в новому законі України "Про трансфер технологій", який цього року на основі положень Стратегії інноваційного розвитку підготує МОН.

Як видно з наведеного вище аналізу, зроблено за ці два роки чимало, і тільки люди відверто необ'єктивні можуть казати, що цей час для реформування української науки змарновано. Але зробити теж маємо ще дуже багато: адже спроби реформувати наукову систему розпочалися в Україні фактично тільки після перемоги Революції Гідності, а перед тим було понад два десятиліття, впродовж яких наука де-факто лишалася на задвірках уваги всіх без винятку урядів і президентів.

...Тридцятьом рекомендаціям експертів передують сім ключових послань. З них особливе значення має перше: *науково-технічна та інноваційна система України потребує реалізації амбіційних реформ, спрямованих на підвищення її ефективності та впливу. Ці реформи мають спиратися на твердий намір уряду виконати свої зобов'язання щодо збільшення фінансування.*

Ці слова написано 2016 року, коли бюджетне фінансування науки в Україні сягнуло історичного мінімуму – 0,16% ВВП. Відтоді зусиллями чинного уряду відбувається повільне, але неухильне збільшення цього показника. Збільшиться фінансування науки й 2019 року, хоча воно буде ще далеким від бажаного з огляду на надзвичайно складні обставини бюджетного процесу, пов'язані з необхідністю одночасно виплачувати великі зовнішні запозичення й відсотки за ними.

Але рекомендації європейських експертів, надані два роки тому, залишаються тим

орієнтиром, який дозволяє і суспільству, і політикам глибше зрозуміти роль науки для майбутнього України. Тільки безнадійні оптимісти можуть вважати, що імплементувати всі ці рекомендації можна легко й просто. Досвід двох минулих років (коли багато чого таки вдалося зробити!) переконує – попереду ще багато роботи, і на це знадобиться не один рік. Але Україна неодмінно залишатиметься однією з провідних наукових держав Європи – важливо тільки не сходити з обраного євроінтеграційного шляху.

Посилання: <https://dt.ua/SCIENCE/ukrayinska-nauka-na-shlyahu-do-yevropi-zdobutki-problemi-i-perspektivi-299319.html>

ДОСЯГНЕННЯ

Мережа EuroMarine святкує своє п'ятиріччя та відзначає позитивний вплив, який вона надає морській науковій спільноті в Європі

Мережа EuroMarine відсвяткувала свій п'ятий рік, об'єднавши морських дослідників з усієї Європи на своїй щорічній *Генеральній Асамблеї в Кадісі*, Іспанія (30-31 січня). Захід, організований CEIMAR (Міжнародний кампус передового досвіду в морі) і Університетом Кадісу, зібрав 59 учасників з 16 країн.

Захід став своєчасною можливістю розповісти про ключові досягнення мережі на сьогоднішній день. Співголова *EuroMarine* д-р Кетрін Бойен (CNRS, Roscoff) представила деякі з впливів мережі на цей час. Починаючи з 2014 року мережа перерозподілила 554 000 євро на підтримку 74 висхідних заходів у сфері морської науки, включаючи 44 семінари з форсайту, 12 навчальних курсів і 12 робочих груп, а також мобілізувавши понад 1700 вчених в Європі. На наступний рік заплановані додаткові заходи, які будуть опубліковані на веб-сайті мережі.

Відкриття неприбуткової юридичної особи *EuroMarine* також було відзначено в Кадісі, що є важливою віхою для мережі, яка забезпечить відповідний засіб для її діяльності та подальшого розвитку. З цим пов'язано заклик до членів Ради розглянути, які майбутні послуги та види діяльності, а також майбутні моделі фінансування допоможуть мережі продовжити свою відмінну роботу.

Асамблея мала честь привітати на заході виконавчого секретаря МОК-ЮНЕСКО Володимира Рябініна, де він розповів про майбутнє *Десятиліття наук про океан в інтересах сталого розвитку ООН* та розповів про те, як *EuroMarine* може підтримати цю ініціативу. Він підкреслив свою зацікавленість у наукових семінарах з наукового прогнозування та нещодавно опублікованого маніфесту "*Frontiers in Ocean Research*", який визначає пріоритети мережі для майбутніх досліджень океану. Кейт Ларкін, заступник голови Секретаріату *EMODnet*, виступила з програмною промовою, де вона представила роботу *EMODnet* і важливу роль морських вчених як у введенні даних, так і у використанні доступних репозиторіїв та інструментів.

Наукова сесія дозволила організаторам заходів, що спонсорує *EuroMarine*, представити результати своїх семінарів. Цього року вони включали презентації з актуальних питань, таких як пластик океану, вплив вітрових електростанцій на екосистеми та збереження океану.

Минулого року було створено Робочу групу молодих вчених *EuroMarine*, дослідників на ранніх стадіях кар'єри, які самоорганізувалися та консультували своїх однолітків з актуальних питань для молодих вчених. Їх висновки були представлені Генеральній Асамблеї та стимулювали обговорення того, як сприяти та підтримувати молодих науковців в мережі.

Вражаюча робота групи спонукала Асамблею запросити постійного представника молодих вчених до Керівного комітету *EuroMarine*.

EuroMarine продемонструвала важливу роль, яку вона може відігравати в Європі. В майбутньому вона має намір розширити своє членство і закріпити свої позиції в науково-дослідному співтоваристві. Наразі мережа вітає співпрацю з міжнародними фондами, що дозволить налагодити тісніші зв'язки з організаціями, які фінансують, із загальними цілями.

Наступну Генеральну Асамблею буде організовано на морській біологічній станції в Пірані (Словенія) на початку 2020 року.

Посилання: https://cordis.europa.eu/news/rcn/130784_en.html?WT.mc_id=RSS-Feed&WT.rss_f=news&WT.rss_a=130784&WT.rss_ev=a

Кліматичні питання у майбутній інвестиційній програмі ЄС

THE VOICE OF
PRIVATE CAPITAL
VENTURE CAPITAL
PRIVATE EQUITY
INFRASTRUCTURE
LONG TERM INVESTORS

16 січня Європейський Парламент схвалив свою позицію щодо нової інвестиційної програми ЄС на 2021-2027 роки, яка замінить існуючий інструмент – Європейський фонд стратегічних досліджень. Парламент передбачив зростання бюджетних гарантій ЄС до 40,8 млрд євро та додаткових інвестицій до 698 млрд євро, у той час як Європейська Комісія пропонувала відповідно 38 та 650 млрд євро.

Нова програма містить положення, присвячені покращенню охорони клімату. Пропонується щонайменше 40% усього фінансового пакету інвестиційної програми спрямовувати на кліматично орієнтовані проекти. Водночас громадськість висловила занепокоєння щодо окремих положень майбутньої програми. Вона вважає такими, що не відповідають цілям Паризької угоди, положення, які дозволяють державні інвестиції у вичерпне паливо.

Посилання: <http://www.caneurope.org/publications/press-releases/1724-future-eu-investment-package-falls-short-of-climate-ambition>

Європейські молодіжні слухання

23 січня 2019 р. у комітеті Європейського парламенту з питань промисловості, досліджень та енергії (ITRE) відбулися сьомі і останні Європейські молодіжні слухання. Дев'ять тис. молодих людей віком від 16 до 30 років взяли участь у третьому раунді Європейської молодіжної акції (EYE2018) в Європейському парламенті в Страсбурзі у червні минулого року з метою генерування ідей для майбутнього Європи. EYE служить платформою для діалогу між молоддю та європейським керівництвом. Найбільш цікаві пропозиції, отримані під час цього заходу, були зібрані в доповіді EYE2018 "Говорити про Європу! 100 ідей для кращого майбутнього" і представлені у семи парламентських комітетах.

Під час Європейських молодіжних слухань в ITRE 23 січня обговорили шість нових технологій, зокрема редагування генів, роботизація & штучний інтелект, еко-дизайн та підприємництво. Слухання допомагають отримати чітке уявлення про занепокоєння, мрії та очікування молоді, особливо з огляду на майбутні вибори в Європі.

Слухання представлені на сторінці EYE Facebook, до дебатів мав змогу приєднатися кожний, використовуючи хештег # EYE2018.

Посилання: <http://www.europarl.europa.eu/european-youth-event/en/what's-next/report.html>

Нове партнерство UCL з ОЕСР має на меті стимулювати інновації у державному секторі

Інститут інновацій та державних цілей UCL (*Institute for Innovation & Public Purpose, IPP*) оголосив про нове партнерство з Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), спрямоване на переосмислення та просування інновацій у державному секторі.

ІПП, на чолі з професором Маріаною Маццукато (*Mariana Mazzucato*), тісно співпрацюватиме з ОЕСР-інспекцією інновацій в державному секторі (ОПСІ) для розробки нових інструментів політики, які допомагатимуть країнам розвивати кращу політику та досягати цілей державного сектора.

Меморандум про взаєморозуміння встановлює рамки для діяльності в кількох сферах, включаючи ринки та узгодження політики і секторального співробітництва для забезпечення суспільної цінності, причому одним з координаційних центрів є Міжнародно-орієнтована інноваційна мережа ІПП.

Ця мережа об'єднує понад 30 провідних світових інституцій, включаючи державні інвестиційні банки, інноваційні агенції та стратегічні/галузеві підрозділи, що визначають стратегічні напрями діяльності урядів, а також приватних організацій, зацікавлених у державних цілях.

Інновація, орієнтована на місії, виконується задля досягнення загальної мети, яка може бути суспільною або організаційною. Місія має чіткий результат або всеохоплюючу мету, і спрямовує відповідних гравців екосистем на спільну роботу щодо інновацій, навчання та розробки нових знань для досягнення цієї мети.

Пані Маццукато підкреслила: "ІПП дає суспільству можливість уявити нову роль для державного сектору як амбітного та підприємницького партнера приватного сектору".

Професор Райнер Каттель, заступник директора ІПП, зауважив: "Інновації в державному секторі дуже часто розглядаються через призму підвищення ефективності: отримувати більше або менше. Проте в той час, коли так багато фундаментальних аспектів державного сектору є під загрозою – через ідеологію жорсткої економії та трансформаційних технологічних змін – ефективність є поганим керівництвом для інновацій".

"Разом з ОЕСР ми можемо створити нову структуру для організацій державного сектору задля формування ринків у бік сталого розвитку і переосмислення державних послуг в бік інклюзивності".

Посилання: <https://sciencebusiness.net/network-news/new-ucl-partnership-oecd-aims-drive-public-sector-innovation>

CNRS та Інститут науки Вейцмана об'єднались у спільний підрозділ з інформатики

CNRS, Паризький Університет Дідро і три ізраїльські партнерські установи – Тель-Авівський університет, Єврейський університет в Єрусалимі та Інститут науки Вейцмана – відкрили Міжнародний спільний підрозділ (UMI) FILOFOCS для досліджень в галузі комп'ютерних наук.

Франко-ізраїльський FILOFOCS UMI працюватиме п'ять років. Ця дослідницька лабораторія присвячена вивченню основ інформатики з метою розуміння її потужності та меж. Дослідження FILOFOCS також можуть бути застосовані в інших галузях інформатики, даючи інструменти для використання в таких областях, як комунікаційні мережі, біоінформатика та квантові обчислення.

Штаб-квартира нового UMI розташована на факультеті точних наук Університету Тель-Авіва, а дослідницька інфраструктура також розташовується у двох інших зазначених ізраїльських інститутах. Відділи інформатики цих трьох ізраїльських інститутів є всесвітньо відомими, і можуть похвалитись серед своїх наукових співробітників кількома переможцями премії Тьюринга – "Нобелівської премії" для вчених-комп'ютерників.

FILOFOCS – перший в Ізраїлі CNRS UMI і плід багаторічної співпраці між двома країнами. Її коріння – у попередньому втіленні FILOFOCS як Міжнародної асоційованої лабораторії CNRS (LIA), запущеної у 2012 році. Новий UMI FILOFOCS має на меті продовжити наукову співпрацю, розпочату в 2012 році, яка може стимулювати подібні ініціативи в інших сферах.

Посилання: <https://sciencebusiness.net/network-news/cnrs-weizman-institute-science-team-joint-computer-science-research-unit>

ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

ЄС узгодив реформу авторського права в епоху цифрових технологій

ЄС внесе поправки до законодавства про авторське право, щоб привести його у відповідність до вимог сучасного цифрового середовища.

Представники румунського головування у Раді ЄС досягли домовленості з Європарламентом щодо проекту директиви, яка вносить зміни до існуючого законодавства ЄС про авторське право в рамках єдиного цифрового ринку Євросоюзу.

"Сьогоднішня домовленість є ознакою нашої рішучості створити добре функціонуючий єдиний цифровий ринок, який заохочує розвиток нових бізнесів, пов'язаних із контентом, в інтересах усіх європейських громадян. Тому ми розкриємо можливості цифрового світу як для творців, чий права повинні бути повністю дотримані, так і для європейських громадян, які повинні скористатися перевагами, які приносить цифровий ринок", – сказав міністр культури і національної ідентичності Валер Даніель Бреаз.

Зміни до директиви про авторське право передбачають додаткові права для медіа у зв'язку з цифровим використанням їхніх публікацій.

Крім того, винагороду повинні будуть отримувати і власники прав або творці контенту, якщо їх пісні або відеоролики поширюються через онлайн-портали. Ця стаття реформи торкнеться в першу чергу YouTube.

Попередньо схвалена домовленість ще мають ухвалити Рада ЄС і Європарламент.

Посилання: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/02/13/eu-copyright-rules-adjusted-to-the-digital-age/>

Регламент (ЄС) 2019/128 Європейського Парламенту та Ради від 16 січня 2019 року про заснування Європейського центру розвитку професійної підготовки (Cedefop) та скасування Регламент Ради (ЄЕС) № 337/75

Мета Cedefop полягає у підтримці просування, розробки та реалізації політики Союзу у сфері професійної освіти та підготовки кадрів, а також їхніх навичок та кваліфікації шляхом співпраці з Комісією, державами-членами та соціальними партнерами.

Планується, що Cedefop буде:

аналізувати тенденції у професійній освіті та системі підготовки кадрів, політиці щодо підвищення кваліфікації, а також проводити порівняльний аналіз їх у різних країнах;

аналізувати тенденції на ринку праці стосовно навичок та кваліфікацій, а також професійної освіти та підготовки кадрів;

аналізувати та розроблювати пропозиції із організації присвоєння кваліфікацій, сприяти їхньому функціонуванню на ринку праці, а також у сфері професійної освіти та навчання з метою підвищення їхньої прозорості та визнання;

аналізувати та розвивати неформальне навчання;

проводити дослідження з відповідних соціально-економічних проблем і пов'язаних з ними питань політики;

організовувати конференції, форуми для обміну досвідом та інформацією між урядами, соціальними партнерами та іншими зацікавленими сторонами на національному рівні;

сприяти впровадженню реформ та політики на національному рівні, у тому числі за допомогою оприлюднення інформації та аналітичних матеріалів;

поширювати інформацію з метою сприяння політиці та підвищенню обізнаності та розуміння потенціалу професійної освіти та навчання у сприянні та підтримці можливостей працевлаштування людей, продуктивності та навчання протягом усього життя;

керувати та надавати доступ до інструментів, наборів даних та послуг для професійної освіти та професійної підготовки, навичок, професій та кваліфікацій для громадян, компаній, політиків, соціальних партнерів та інших зацікавлених сторін;

встановлювати відносини з третіми країнами та міжнародними організаціями з питань повноважень Cedefop.

Інституції Союзу у своїй діяльності мають враховувати експертизу Cedefop та результати досліджень.

У своїй діяльності Cedefop бере до уваги ті зв'язки, які існують між професійно-технічною освітою та іншими секторами освіти та навчання. Cedefop може укладати угоди про співробітництво з іншими відповідними агенціями ЄС з метою сприяння співпраці з ними.

[Джерело](#)

Регламент (ЄС) 2019/126 Європейського Парламенту та Ради від 16 січня 2019 року про заснування Європейського агентства з безпеки та охорони праці (EU-OSHA) та скасування Регламенту Ради (ЄС) № 2062/94

Оскільки діяльність Європейського агентства з безпеки та охорони праці (OSHA) з моменту свого створення в 1994 році зазнала змін в галузі безпеки, гігієни праці і технологічних розробок, то термінологія, яка використовується для опису цілей і завдань OSHA, повинна бути адаптована для відображення цих змін, а Регламент має бути скасований та замінений.

Враховуючи, що питання, пов'язані з ринком праці, робочим середовищем, необхідною професійною освітою та навчанням, вирішують три державні установи, а саме: EU-OSHA, Європейський фонд поліпшення умов життя та праці (Eurofound) та Європейський центр розвитку професійного навчання (Cedefop), необхідна тісна координація між ними. У своїй роботі EU-OSHA має доповнювати роботу Eurofound та Cedefop, при цьому сприяючи

ефективному функціонуванню таких інструментів, як меморандуми про взаєморозуміння, а також уникати дублювання діяльності Eurofound та Cedefop та Європейської Комісії. Крім того, ЄС-OSHA має прагнути ефективно співпрацювати з внутрішнім дослідницьким потенціалом інститутів Союзу та зовнішніх спеціалізованих органів.

З метою спрощення процесу прийняття рішень EU-OSHA та підвищення ефективності і результативності запроваджується дворівнева структура управління. З цією метою держави-члени, національні організації роботодавців і працівників, а також Європейська Комісія повинні бути представлені у Правлінні, наділеному необхідними повноваженнями, включаючи повноваження щодо прийняття бюджету та затвердження документа про програму діяльності EU-OSHA. У програмному документі Правління має визначити стратегічні пріоритети та включити заходи для виявлення потенційних ризиків для виконання завдань на ранній стадії. Особи, що увійшли у Правління, повинні мати відповідні знання в галузі безпеки та охорони здоров'я.

Затверджено нову програму Erasmus + (2018/0191(COD))

Комітет з питань культури та освіти затвердив програму Erasmus + наступне покоління (Erasmus programme for education, training, youth and sport 2021–2027), запропонувавши детальний набір заходів для зняття всіх економічних, соціальних, культурних бар'єрів для всіх людей, що дозволить більшій кількості людей брати участь у різних схемах мобільного навчання.

Ці заходи можуть включати адаптацію фінансування до потреб учасників та, зокрема, фінансову підтримку мобільності, коригування щомісячних грантів та регулярний перегляд витрат на проживання та проживання.

Необхідно також передбачити спеціальну підтримку мобільності для людей з меншими можливостями і включати мовну підготовку, адміністративну підтримку або можливості електронного навчання.

Новий запропонований “дрібномасштабний партнерський зв'язок” дозволить організаціям з невеликим досвідом або малою оперативною спроможністю брати участь у програмі, особливо організаціям, що працюють безпосередньо з неблагополучними людьми.

[Джерело](#)

Нова серія міжнародних стандартів ISO 56000 щодо інноваційних проектів

Нова серія міжнародних стандартів ISO 56000 спрямована на надання організаціям керівних принципів та процесів, які дозволяють їм отримати максимальну віддачу від інноваційних проектів.

ISO 56003, Інноваційний менеджмент - Інструменти та методи інноваційного партнерства – Керівництво: має забезпечити структурований підхід для організацій, які прагнуть увійти в інноваційне партнерство з іншою організацією. Це допоможе їм не тільки вирішити, чи варто співпрацювати з іншими організаціями, але й як вибрати правильних партнерів і погодитися на спільне розуміння. Воно також дає вказівки щодо того, як найкраще запровадити ефективні процедури управління.

Технічний звіт ISO / TR 56004 «Управління інноваційним менеджментом - керівництво» допоможе організаціям ефективно переглядати свої процеси управління інноваціями, щоб вони могли постійно вдосконалюватися і працювати ще краще.

Майбутній ISO 56002, Інноваційний менеджмент - Система управління інноваціями – Керівництво: пропонує напрямки для розробки, впровадження, підтримки та постійного вдосконалення системи управління інноваціями. Еліс де Казанове, голова технічного комітету ISO, який розробив стандарти, заявила, що ефективне управління інноваціями дозволяє організаціям дійсно процвітати, використовуючи знання і творчість своїх людей і тих, з якими вони співпрацюють.

Комітет тісно співпрацює з Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) для обміну загальною термінологією та структурою щодо інновацій. Як наслідок, визначення «інновації» та «управління інноваціями», які наведено у стандартах, використовуються в Керівництві ОЕСР «Осло: Керівництво по збору та інтерпретації інноваційних даних».

[Джерело](#)

Комплексна європейська промислова політика щодо штучного інтелекту та робототехніки

Комітет промисловості, досліджень та енергетики (ITRE) 14.01.2019 р. проголосував за представлення доповіді ["Комплексна європейська промислова політика щодо штучного інтелекту та робототехніки"](#) та пропозицій із надання політичного імпульсу для

технологій штучного інтелекту та робототехніки до Європейського парламенту.

Базуючись на тому, що штучний інтелект (ШІ) і робототехніка мають потенціал для збагачення нашого життя і подальшого розвитку наших можливостей, та беручи до уваги, що ШІ та робототехніка мають потенціал для збільшення ефективності діяльності багатьох галузей промисловості ITRE пропонує:

- у сфері зайнятості – зосередитися на перепідготовці працівників у галузях, які найбільше постраждали від автоматизації. Нові освітні програми повинні приділяти увагу розвитку навичок працівників, щоб вони могли скористатися можливостями працевлаштування в нових робочих місцях, створених ШІ;

- у сфері соціального захисту – ширше використовувати ШІ і робототехніку, які мають потенційні вигоди в секторі догляду за літніми особами; збільшення використання датчиків та робототехніки покращує сферу надання допомоги та дозволяє пацієнтам отримувати допомогу віддалено від власного будинку;

- у технологічній сфері – заохочувати приватних інвесторів до фінансування досліджень у цьому секторі та визначати свої пріоритети розвитку; приділяти більшу увагу суспільному прийняттю означених технологій шляхом проведення освітніх заходів для кращого розуміння технології та її ролі;

- у секторі промислового виробництва – вкладати державні інвестиції у відповідні дослідження та розробки для забезпечення успіху цього процесу;

- у секторі державного управління – заохотити розроблення дорожньої карти для більш тісної співпраці; підкреслюється необхідність співпраці з міжнародними партнерами;

визнається, що ця технологія не має жодних кордонів і вимагає співробітництва за межами держав-членів ЄС.

Посилання: <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/itre/home.html>

Опубліковані нові рекомендації щодо раку молочної залози

З виходом 17 нових рекомендацій, JRC тепер надає в цілому 40 рекомендацій щодо скринінгу та діагностики раку молочної залози в рамках *ініціативи Європейської Комісії щодо раку молочної залози (European Commission Initiative on Breast Cancer, ECIBC)*.

Ці нові рекомендації стосуються наступних тем:

- як часто жінки різних вікових груп, які не мають симптомів і які не мають високого ризику раку молочної залози, повинні проводити періодичний мамографічний скринінг;
- найбільш підходящий спосіб запросити жінку до скринінгу, і як інформувати її про шкоду і користь;
- стратегії ефективної комунікації з вразливими групами, такими як неносії мови, соціально незахищені жінки або інваліди;
- тип обстеження, необхідний для підозрілих уражень, виявлених під час мамографічного скринінгу;
- використання інноваційних технологій для покращення операцій.

Роботу ECIBC щодо розробки Керівних принципів планується завершити у 2019 році, коли загалом будуть доступними для громадськості 80 рекомендацій, які розраховані на три групи: медичні працівники; пацієнти / індивідууми; політики.

Теми, що охоплюються, включають стратегії щодо організації програм скринінгу, типи тестів, що пропонуються, читання мамографії, методи діагностики, способи передачі результатів та навчання фахівців, які беруть участь у скринінгу та діагностиці раку молочної залози.

Відповідно до цілей Всесвітнього дня боротьби з раком, які спрямовані на підвищення поінформованості про рак і заохочення до його запобігання, виявлення та лікування, ці рекомендації спрямовані на краще інформування жінок та скерування зусиль медичних працівників і політиків у плануванні, організації та наданні ефективних і доступних послуг в області боротьби з раком молочної залози.

Посилання: <https://ec.europa.eu/jrc/en/news/new-breast-cancer-recommendations-published>

Доступ до ваших даних про здоров'я через кордони буде легшим

Європейська Комісія представила низку рекомендацій щодо створення безпечної системи, яка дозволить громадянам отримувати доступ до своїх електронних файлів системи охорони здоров'я у державах-членах.

Наразі держави-члени знаходяться на різних етапах оцифрування своїх систем охорони здоров'я та впровадження електронних систем охорони здоров'я, доступних для їхніх громадян. Ця ситуація негативно впливає на здатність громадян отримувати доступ до своїх даних про здоров'я, зокрема, через кордони.

Держави-члени вже почали надавати доступ до деяких частин електронних медичних карт та обмінюватись ними через кордони. Починаючи з 21 січня 2019 року громадяни Фінляндії можуть придбати ліки за допомогою своїх електронних рецептів в Естонії, а

люксембурзькі лікарі незабаром зможуть отримати доступ до коротких відомостей про пацієнтів з Чехії.

Окрім Фінляндії, Естонії, Люксембургу та Чеської Республіки, очікується, що до кінця 2021 року 18 країн обмінюватимуться короткими відомостями про пацієнтів та електронними рецептами. За підтримки програми "З'єднання Європи" (CEF), багато країн-членів вже працюють над Електронною інфраструктурою електронної охорони здоров'я в мережі *eHealth*.

Детальнішу інформацію про заходи електронної охорони здоров'я в рамках програми CEF Telecom можна знайти на [веб-сайті INEA](#).

Ці Рекомендації затверджені рішенням Єврокомісії від 6 лютого 2019 року № 2019/243 і включають:

(a) набір принципів, які повинні регулювати доступ та обмін електронними медичними даними через кордони в рамках ЄС;

(b) набір спільних базових технічних специфікацій для транскордонного електронного обміну даними в певних сферах інформації про здоров'я;

(c) процес подальшої розробки європейського формату обміну електронними медичними даними.

У Рекомендаціях також міститься заклик до держав-членів забезпечити безпечний доступ до електронних систем охорони здоров'я на національному рівні. При цьому держави-члени повинні вживати належних заходів для підтримки використання взаємосумісних систем електронних медичних записів, включаючи адаптацію законодавства, де це необхідно.

Держави-члени повинні контролювати прогрес у напрямі оперативної сумісності на основі спільної дорожньої карти, що переглядається щорічно, визначаючи спільні пріоритети, завдання, результати та віхи і щорічно:

(a) обмінюватися інформацією про заходи, які вони вжили для підтримки прийняття специфікацій європейського формату обміну електронними медичними даними;

(b) визначити спільні пріоритети та синергію з національними стратегіями для покращення транскордонного обміну електронними медичними даними.

Держави-члени повинні співпрацювати з Комісією та відповідними зацікавленими сторонами для визначення та перегляду нових технологічних та методологічних інновацій та визначення відповідних кроків для досягнення прогресу у довгостроковому обміні електронними медичними даними.

Посилання: <https://ec.europa.eu/inea/en/news-events/newsroom/accessing-your-health-data-securely-across-borders-will-be-now-easier>; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1550716538056&uri=CELEX:32019H0243>

АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Матеріали Інфодня з енергоефективності

22.01.2019 у Брюсселі відбувся *Інформаційний день, присвячений Енергоефективності у програмі Горизонт 2020*. З повним переліком доповідей та записом виступів доповідачів можете ознайомитися за посиланням: <https://h2020-sc3-info-day.b2match.io/agenda>.

Паралельно відбувався Брокерський захід, де проходили зустрічі з пошуку майбутніх партнерів. Якщо Ви шукаєте партнерів для проектів у сфері енергоефективності, з переліком організацій можете ознайомитися за посиланням: <https://h2020-sc3-info-day.b2match.io/participants>.

Усі презентації доповідей доступні за посиланням: <https://h2020-sc3-info-day.b2match.io/page-2931>.

Зверніть увагу на останню презентацію, де описані основні моменти, на які потрібно звернути увагу при підготовці пропозицій на конкурси програми Горизонт 2020.

Посилання: <http://h2020.com.ua/uk/матеріали-інфодня-з-енергоефективно/>

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Східне партнерство відзначає 10-річчя в 2019 році

Цього року Східне партнерство відзначає свій 10-річний ювілей.

За останні десять років колективними зусиллями Європейського Союзу, його країн-членів і Вірменії, Азербайджану, Білорусі, Грузії, Республіки Молдова та України були досягнуті значні результати і вигоди для їх

громадян, включаючи активнішу торгівлю, мобільність, економічний розвиток і більш високий рівень життя.

Протягом усього року і в ЄС, і в країнах Східного партнерства заплановано проведення численних заходів і акцій, покликаних відзначити цей важливий етап для програми. Підписавшись на сторінку www.eap10.eu, зазначивши її як вподобану, можна отримати доступ до календаря заходів, комунікаційних кампаній та акцій. У повному обсязі дана сторінка буде запущена разом з офіційним запуском святкувань 14-15 лютого, коли Брюссель відвідають 100 Послів європейської молоді з країн-членів ЄС та Східних країн-партнерів.

Що стосується саміту СП у 2017 році, то "Сильніші разом" залишиться девізом 10-го ювілею СП разом з його *чотирма ключовими пріоритетами*: сильніша економіка, сильніше управління, сильніші взаємні зв'язки і сильніше суспільство.

Посилання: <http://www.eaptc.eu/ru/news/view-vostochnoe-partnerstvo-otmechaet-10-letye-v-2019-hodu-0121.html>

УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ

Україна добре інтегрована в Горизонт 2020 і вже визначено потрібні кроки для приєднання до наступної програми "Horizon-Europe"

За 2 роки Україна змогла імплементувати значну частину рекомендацій європейського незалежного аудиту української науково-інноваційної системи, але великий обсяг роботи також попереду. На цьому наголосили представники Європейської Комісії під час засідання Спільного комітету Україна-ЄС з досліджень та інновацій, що відбувся 29 січня 2019 року в приміщенні МОН.

Зокрема, заступник Міністра освіти і науки України Максим Стріха представив європейським колегам ті результати, які вже має Україна за кожною з 30 рекомендацій аудиту. Він підкреслив, що *найбільш важливими та масштабними наразі є:*

- створення та старт активної роботи Національної ради України з питань розвитку

науки і технологій;

- створення Національного фонду досліджень, який вже з 2019 року почне давати гранти під дослідницькі проекти українських науковців;
- нові правила державної атестації наукових установ: оцінювання проводитимуть незалежні експерти на основі єдиних, прозорих критеріїв, з урахуванням специфіки кожного закладу;
- запровадження державної атестації наукових напрямів у вишах: найкращі зможуть отримати базове фінансування на науку.

"Я хочу окремо звернути увагу на рекомендацію щодо Нацфонду досліджень. Європейські експерти радили нам направити на його фінансування кошти, отримані за рахунок урізання частини видатків на підтримку університетської та академічної науки. Але ми категорично відмовилися від цього й змогли передбачити в держбюджеті 2019 року саме додаткові кошти, не зменшуючи інше фінансування на науку. Це понад 260 млн гривень. З одного боку, це не надто великі кошти, але з іншого – їх цілком достатньо для першого року роботи, щоб запустити всі процеси та надати перші гранти. Для порівняння Нацфонд досліджень буде правонаступником Державного фонду фундаментальних досліджень, фінансування якого було в 10 разів меншим", – зазначив Максим Стріха. Він також представив комітету новообраного голову Нацфонду Леоніда Яценка.

Заступник Міністра освіти і науки України додав, що раніше результати дворічних досягнень по аудиту були широко представлені громадськості та опубліковані в ЗМІ. Переглянути докладну інформацію можна тут: <https://bit.ly/2MlodJm>.

Представники Єврокомісії відзначили, що Україна виконала непросту роботу і змогла імплементувати досить багато з 30 рекомендацій аудиту. Найсуттєвішими вони назвали запуск Нацради розвитку науки і технологій та Нацфонду досліджень, підкресливши, що це значний поштовх до подальшої роботи з реформування сфери, але цієї роботи попереду ще чимало.

Зокрема, йшлося про те, що велика частина невиконаних рекомендацій стосується реформування НАН та галузевих академій, і саме на цьому Україна має зосередитися в найближчі роки. При цьому учасники комітету погодилися, що підхід до цього реформування має бути обережний та виважений, а не за схемою "зруйнувати все старе і будувати нове". Насамперед, мають бути враховані інтереси всіх сторін та збережені провідні наукові школи.

"Реформування НАН – очевидна вимога часу, однак потрібно розуміти, що це самоврядна організація, яка має окремий рядок у бюджеті. Тож без її готовності до змін реальні трансформації неможливі. Членами НАН є безліч блискучих науковців, які добре розуміють, як функціонує наука в Україні та світі. Я переконаний, що НАН має достатній потенціал, аби змінитися. Зі свого боку МОН відкрите та готове надати усю необхідну підтримку, залишаючись виразником інтересів науковців як публічно, так і у високих кабінетах", – пояснив Максим Стріха.

Заступник Міністра повідомив, що торік було затверджено *Дорожню карту інтеграції України до Європейського дослідницького простору (ERA-UA)*, де об'єднані кроки, необхідні і для інтеграції, і для реформування української науки. Тому більшість необхідних заходів по Дорожній карті були внесені в план щодо реформування наукової сфери, затверджений Урядом в жовтні минулого року. Зараз вже почалася розробка численних нормативних документів для його виконання.

Сторони також обговорили співпрацю в межах Рамкової програми ЄС Горизонт 2020. Зокрема, йшлося про результати українських науковців, участь наших представників та експертів у програмних комітетах програми, створення широкої мережі національних контактних пунктів та інших інструментів для підтримки Україною своїх учасників. За підсумками зустрічі були визначені необхідні кроки для приєднання до наступної програми "Horizon Europe".

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/ukrayina-dobre-integrovana-v-horizon-2020-i-vzhe-viznachenopotribnikrokroki-dlya-priyednannya-do-nastupnoyi-programi-horizon-europe-spilnij-komitet-ukrayina-yes>

Україна має амбіції 2021-го стати асоційованим членом "Horizon Europe"

Україна планує стати асоційованим учасником нової *рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій "Horizon Europe"*, що стартує 2021 року. Відповідна заявка буде подана МОН України до кінця цього року. Про це повідомив заступник Міністра освіти і науки України Максим Стріха 30 січня 2019 року під час *фінальної конференції проекту RI-LINKS2UA: "Сприяння розвитку досліджень та інновацій в Україні – роль науки в розвитку українських інновацій"*.

"Нинішня рамкова програма, Горизонт 2020, стартувала 2014 року та стала найбільшою в ЄС з фінансування науки та інновацій, її бюджет становить близько 80 млрд євро. 2015-го Україна стала асоційованим членом програми, що відкрило нам набагато більші можливості, ніж просто "третьої країни"-учаснику. Це, наприклад, ширший доступ до фінансових інструментів, європейської наукової мережі, участь у розробці нових програм Горизонту. Наші результати в програмі є досить високими, буквально вчора представники Єврокомісії визнали, що Україна добре інтегрована в Горизонт 2020. Тож зараз я хочу офіційно повідомити, що ми подаватимемо заявку на асоційовану участь і в наступній програмі "Horizon Europe", розрахованій на 2021-2027 роки. Наразі її бюджет озвучується на рівні 100 млрд євро", – зазначив заступник Міністра.

Він нагадав, що станом на сьогодні до фінансування в Горизонт 2020 прийнято 114 проектів від 145 українських учасників на суму 20,84 млн євро. 16 проектів координуються українськими організаціями. За співвідношенням поданих та прийнятих до фінансування проектів Україна має близько 10% «рейтингу успіху», при тому, що середній відсоток по всіх країнах коливається на рівні 12-14%.

Окремо Максим Стріха підкреслив, що Україна провела відкритий та демократичний відбір представників та експертів від України до Програмних комітетів Горизонту 2020. Їх перелік був затверджений Урядом восени 2018-го, і зараз понад 40 українських представників долучилися до роботи в програмних комітетах.

Для підтримки участі українських проектів у Горизонті 2020 також було здійснено низку важливих речей. Так, створено спільну комісію з питань координації виконання програми за участі МОН, інших ЦОВВів, НАН тощо, запущено національний портал <http://h2020.com.ua/en/>, удосконалено правову базу.

"Одним з важливих інструментів допомоги стала мережа національних та регіональних контактних пунктів. Вони створені на базі університетів та наукових установ у різних містах України – Київ, Суми, Харків, Одеса, Львів, Ужгород тощо. Також важливо, що пункти

розподілені відповідно до різних конкурсних напрямів програми. Наразі діє 39 національних пунктів та 5 регіональних. Усі консультації – абсолютно безкоштовні", – відзначила заступник начальника Управління міжнародного співробітництва та європейської інтеграції МОН, національний координатор Горизонт 2020 Стелла Шаповал.

Вона також підкреслила, що значну підтримку надав проект RI-LINKS2UA: "Сприяння розвитку досліджень та інновацій в Україні – роль науки в розвитку українських інновацій". Він насамперед був спрямований на підвищення мобільності та поінформованості українських учасників про можливості програми. У межах проекту було проведено 35 різних заходів – інформаційні дні, тренінги, вебінари, літню школу для молодих науковців, а також надано понад 60 індивідуальних консультацій. До них долучалися європейські експерти.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/ukrayina-maye-ambiciyi-2021-go-stati-asocijovanim-chlenom-horizon-europe-do-kincy-roku-mi-podamo-zayavku-zastupnik-ministra-maksim-striha>

Україна та Німеччина домовилися про створення спільних центрів передових досліджень

Україна та Німеччина почнуть новий проект зі створення в Україні спільних центрів передових досліджень під керівництвом провідних вчених. Про це сторони домовилися під час 12-го засідання українсько-німецької Робочої групи з науково-технологічного співробітництва, що відбулася 31 січня 2018 року в Києві.

Передбачається, що українські партнери співпрацюватимуть з передовими німецькими вишами, дослідницькими інститутами та компаніями. Проект підтримуватиме Федеральне міністерство освіти та наукових досліджень Німеччини. Це можуть бути або абсолютно нові центри, або розширено існуючі дослідницькі структури.

Від України ініціативу супроводжуватиме Міністерство освіти і науки. Зокрема, МОН надаватиме українським партнерам проекту необхідну інформацію та доступ до додаткових ресурсів, а також підтримку щодо вирішення податкових та нормативно-правових питань.

"Сьогодні ми домовилися про ключові політичні речі щодо впровадження проекту зі створення спільних центрів передових досліджень. Подальші обговорення вже більш конкретних кроків відбуватимуться згодом із залученням широкого кола експертів обох країн", – повідомив очільник української делегації, заступник Міністра освіти і науки Максим Стріха.

Сторони також домовилися в другому кварталі цього року затвердити перелік спільних українсько-німецьких науково-дослідних проектів, які отримають фінансування та виконуватимуться у 2019-2020 роках. Відповідний конкурс був одночасно оголошений в Україні та ФРН 19 грудня 2018 року, подати заявку ще можна до 14 березня 2019-го.

"Ще одна хороша новина – Німецьке науково-дослідницьке співтовариство (DFG) вже повідомило про свої плани встановити інституційне партнерство з Національним фондом досліджень України, що включатиме, зокрема, двосторонні проекти в усіх галузях фундаментальних досліджень. Для нас це є добрий знак, адже, нагадаю, Нацфонд досліджень тільки починає свою роботу, однак він має стати потужним гравцем наукової сфери України", – зазначив Максим Стріха.

Він додав, що Україна та Німеччина вже відзначили 25 річницю науково-технологічного співробітництва – воно було розпочато 10 червня 1993-го. За цей час за підтримки української та німецької сторін успішно реалізовано та спільно профінансовано понад 180 українсько-

німецьких науково-дослідних проектів, організовано та проведено десятки конференцій, семінарів, форумів. 2016-го було започатковано новий формат білатеральних конкурсів, що включає структурні проекти. Вони стосуються управління в галузі науки. Шість таких проектів затверджених для виконання у 2017-2018 роках, спрямовані на те, щоб показати, які зміни в системі управління наукової та інноваційної діяльності нам потрібні та як їх можна впроваджувати, враховуючи німецький досвід.

Досить широкою також є співпраця українських і німецьких вчених у межах програми Горизонт 2020. Так, з 114 проектів, у яких наразі працюють українські учасники, 80 виконуються у співпраці з німецькими колегами.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/ukrayina-ta-nimechchina-domovilisya-pro-stvorennya-spilnih-centriv-peredovih-doslidzhen>

МОН ініціює розширення співпраці з німецькими партнерами у сфері інновацій

Україна та Німеччина планують активізувати співпрацю в сфері інновацій. Про це сторони домовилися під час 12-го засідання українсько-німецької Робочої групи з науково-технологічного співробітництва, що відбулася 31 січня 2018 року.

"Німеччина надає Україні відчутну підтримку в науково-технологічній сфері. Тож ми зацікавлені, щоб межі нашої взаємодії розширювалися, насамперед у сфері інновацій", – зазначила під зустрічі генеральний директор директорату інновацій та трансферу технологій МОН України Дар'я Чайка.

Серед напрямів можливої співпраці – менторська підтримка українським науковцям, яка допоможе підвищити їхню спроможність до впровадження результатів досліджень. Вона стосуватиметься менеджменту інноваційної діяльності, розвитку інфраструктури, оцінки рівня наявних розробок тощо.

Представники МОН також запропонували залучити німецьких експертів до розробки методичних рекомендацій для українських вишів. У них йтиметься про комерціалізацію наукових розробок, створення інноваційних структур, залучення приватного капіталу до венчурного інвестування, а також визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності.

Окремо сторони домовилися розглянути можливість участі фахівців з Німеччини як спікерів на семінарах та тренінгах з питань інновацій та трансферу технологій, які ініціюватиме МОН.

"Українські розробники зможуть перейняти досвід німецьких колег у створенні на базі вишів та наукових установ технологічних бізнес-інкубаторів та центрів трансферу технологій. Не менш важливим буде й досвід з фінансової грамотності та охорони інтелектуальної власності", – зауважила Дар'я Чайка.

Вона підкреслила, що сьогодні Україна та Німеччина уже мають успішний досвід реалізації спільних проектів в сфері інновацій. Одним із них є структурний проект, що впроваджувався у 2017-2018 роках, який стосується реформування структури та системи трансферу технологій в університетах. Важливий досвід співпраці українські та німецькі винахідники також мають в межах програми «EUREKA» – провідної відкритої платформи для міжнародного співробітництва в сфері інновацій.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/treningi-z-transferu-tehnologij-ta-pidtrimka-u-vprovadzhenni-doslidzhen-mon-iniciyuje-rozshirennya-spivpraci-z-nimeckimi-partnerami-u-sferi-innovacij>

Україна та ОАЕ розроблятимуть е-матеріали, проводитимуть літні школи, спортивні активності, а також обмінюватимуться студентами

Україна та ОАЕ розпочнуть підготовку нового Меморандуму про співпрацю у сфері освіти. Про це домовилися Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич та Міністр освіти ОАЕ Хусейн Ібрагім Аль Хаммаді під час зустрічі 11 лютого 2019 року у м. Дубай.

"У сучасному світі практично всі успішні проекти здійснюються у співдії. Ми давно були зацікавлені в розвитку стосунків з ОАЕ, і нарешті змогли досягнути домовленостей за всіма пріоритетними для нас в освіті напрямками. Зокрема, в 2019 році для нас одним із пріоритетів розвитку освіти є діджиталізація. Сьогодні ми змогли домовитися про те, що спільно розроблятимемо електронні освітні матеріали, зокрема ті, що ми зможемо покласти на нашу Національну освітню електронну платформу", – розповіла Лілія Гриневич.

Було також домовлено, що Україна та ОАЕ започаткують спільні програми мобільності для студентів та проводитимуть літні табори для обміну школярами. Окремий напрямок співпраці – розвиток шкільного спорту та проведення спільних спортивних активностей для учнів.

"Найближчим часом ми також розпочнемо процедури визнання дипломів українських університетів. Для початку МОН має надати інформацію про 40 найкращих університетів. Далі усі дані про те, які дипломи українських вишів визнаються в Об'єднаних Арабських Еміратах, буде розміщено на сайті посольства України в ОАЕ", – пояснив заступник Міністра освіти і науки України Роман Гребя, що також брав участь у зустрічі.

Сторони також домовилися про розвиток співпраці між Малою академією наук України та схожою структурою для підтримки талановитої молоді в ОАЕ. Планується проведення спільних змагань та проектів.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/ukrayina-ta-oe-rozroblyatimut-e-materiali-provoditimut-litni-shkoli-sportivni-aktivnosti-takozh-obminyuvatimutsya-studentami-zustrich-liliyi-grinevich-z-ministrom-osviti-oe>

Україна на 12 місці за кількістю жінок-вчених у світі

2015 року Генеральна Асамблея ООН проголосила *11 лютого Міжнародним днем жінок і дівчат у науці*. Мета такого кроку – досягнути рівного і повного доступу жіноцтва до науки, розширити його права й можливості. Аналітики ЮНЕСКО у щорічному звіті підраховували кількість жінок-науковців у різних країнах Європи. І стверджують, що в Україні займаються наукою 45% прекрасної статі. Такий показник забезпечує нашій державі 12 місце в рейтингу серед 41 країни світу.

У рамках відзначення цього дня Мала академія наук зібрала в конференц-залі Президії жінок, що займаються наукою в Україні, за *круглий стіл на тему: "Українські жінки в науці"*. На ньому присутні обговорювали роль та місце жінки в науці, можливості реалізації її потенціалу. Через дискусії дійшли висновку: жінки-науковці вже більше колеги чоловікам, ніж помічниці, вони організованіші і витриваліші у роботі, тому що окрім науки встигають народжувати й виховувати дітей, займатися побутом.

Сама МАН – яскравий приклад "фемінізації" науки. Щорічно кількість дівчат, які беруть участь у конкурсах, зростає. Так, за останні три роки число учасниць у відділеннях фізики, математики і астрономії Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт МАН

зросло на 10% у кожному відділенні, а у сфері технічних і комп'ютерних наук – на 15%. Така тенденція згодом обов'язково виведе Україну в десятку світового рейтингу, вважає президент Малої академії наук Станіслав Довгий.

Є чим пишатись українським жінкам-науковцям у світі. Приміром, Марина В'язовська розв'язала завдання упаковки куль у 8-вимірному просторі, над яким вчені думали протягом 300 років, Ольга Броварець – відкрила глибинні структурні механізми нестабільності геному, стала наймолодшим доктором фізико-математичних наук України. І це тільки одиниці зі списку найнайкращих в Україні та світі.

Позитивну динаміку збільшення кількості і якості науковців серед дівчат демонструє і Європейська математична олімпіада для дівчат, яка вперше проводиться в Україні. У квітні 2019 року на неї з'їдуться команди з 50 країн, і не лише Європи, а й США, Мексики, Японії, Бразилії тощо. Організатор – Міністерство освіти і науки України спільно з Національним центром "Мала академія наук України".

Посилання: http://man.gov.ua/ua/news/academy_news/ukrayina--na--12--mistis--za--kilkisty--zhinok--vchenikh--u--sviti-br-kruglim-stolom-pro-gendernu-rivnist-u-nautsi-man-yak-tsentr-yunesko-rozpochala-tsikl-iz-17-zakhodiv--yaki-budut-populyarizuvati-tsili-mizhnarodnoyi-organizatsiyi

До Національного фонду досліджень приєднують Держфонд фундаментальних досліджень

Міністерство освіти і науки почало реорганізацію Державного фонду фундаментальних досліджень (ДФФД) – його приєднують до Національного фонду досліджень (НФД). Відповідний наказ МОН вже підписано, а рішення внесено до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань 31 січня 2019 року.

Зазначеним наказом також утворено комісію з реорганізації, яка здійснить всі необхідні заходи. Докладніше можна [дізнатися тут](#).

НФД є одним з ключових елементів реформи системи фінансування науки України. Він надаватиме гранти на фундаментальні дослідження з різних галузей наук, а також на прикладні дослідження і розробки за пріоритетними напрямками. Кошти розподілятимуть шляхом надання індивідуальних, колективних та інституційних грантів. На роботу фонду в держбюджет 2019 року закладено понад 260 млн грн.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/do-nacionalnogo-fondu-doslidzhen-priyednayut-derzhfond-fundamentalnih-doslidzhen-mon-pochalo-proces-reorganizaciyi>

Офіс зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі увійшов до Всесвітнього індексу-рейтингу аналітичних центрів за підсумками 2018 року

Офіс зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі увійшов до Всесвітнього індексу-рейтингу аналітичних центрів за підсумками 2018 року як одна з найкращих мереж аналітичних центрів у світі, посівши 83 місце.

Global Go To Think Tank Index є результатом міжнародного опитування понад 7500 вчених, державних та приватних донорів, розробників політики та журналістів, які допомогли оцінити понад 6600 аналітичних центрів, використовуючи 28 критеріїв, розроблених TTCSP.

Офіс також радий привітати своїх членів, які увійшли в рейтинг:

- *Центр соціально-економічних досліджень (CASE);*

- Фонд "Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва" (ФДІ);
- Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД);
- Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД);
- Центр Разумкова;
- Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД).

З повним текстом рейтингу *2018 Global Go To Think Tank Index Report* можна ознайомитись за посиланням: https://repository.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1017&context=think_tanks.

Посилання: <https://ukraine-office.eu/the-ukrainian-think-tanks-liason-office-in-brussels-entered-2018-global-go-to-think-tank-index/>

В Україні дослідили інноваційність агросектору

У Києві презентують *результати річного дослідження інноваційності українського агросектору та універсальний інструмент для впровадження інновацій в агрокомпанії*. Про це повідомила засновниця проекту *Agrohub*, співзасновниця технологічного кластеру *Radar Tech* Юлія Порошенко.

1 березня 2019 платформа з розвитку агроінновацій *Agrohub* представить результат річної роботи – *National Innovation Agenda Report 2018*, результати національного дослідження інновацій в українському агросекторі, що було реалізовано в партнерстві з *Raiffeisen Bank*. Це відбудеться під час експертного лекторія, присвяченого кращим практикам впровадження аграрних інновацій *Agrohub Nitro Marathon*.

За 2018 рік *Agrohub* провів більше 150 інтерв'ю з експертами галузі та топ-менеджментом агрокомпаній із земельним банком від 5 до 500 тисяч гектарів.

"Це дало нам можливість сформувану універсальну управлінську парадигму української агрокомпанії, виділити ключові групи процесів на рівні кластерів, побудувати матрицю зрілості. Врешті решт, розробити універсальний інструмент для впровадження інновацій у повсякденні процеси агрокомпаній. Тепер кожен, хто матиме доступ до звіту, зможе побачити картину впровадження інновацій в країні. Цією цінністю ми і поділимося, аби ми всі могли зробити крок вперед, кожен по-своєму", – зазначає Юлія Порошенко.

За її словами, на українському ринку, на відміну від США чи Ізраїлю, був майже відсутній сектор професійного агроконсалтингу, і найкращі експерти працюють всередині великих корпорацій, де мають простір і ресурси для експериментів з новітніми технологіями.

"Унікальність документу в тому, що він не лише дає розуміння проблематики та потреб галузі, але і співвідносить їх із технологічними рішеннями, вже перевіреними практикою і доступними українським аграріям. У рамках дослідження було вивчено ефект від їх впровадження та сформовано так звані *use cases* – приклади застосування технології. Ми проаналізували понад 50 прикладів застосування і хочемо поділитись результатами", – розповідає партнер *Agrohub* та Асоційований партнер міжнародної консультаційної компанії CIVITTA Кирило Криволап.

На експертному лекторії *Agrohub* представить декілька основних напрямів інновацій, що будуть висвітлені фахівцями компаній, серед яких *Agro Region*, CIVITTA, *CropX*, *Cygnnet*, *Farmet*, *Frendt*, *IMC*, *Kernel*, *Smart Farming*, *Taranis*, *МХП* та інші. Відбудуться лекції експертів міжнародної компанії *McKinsey Україна*, присвячені кращим інноваційним практикам в галузі управління ланцюгом поставок та закупівельної політики.

Зауважимо, *Agrohub* – платформа з розвитку агроінновацій. Мета організації – покращити ефективність агросектору за рахунок впровадження інновацій і технологій, даючи можливість талантам реалізовувати свій потенціал. Для цього *Agrohub* акумулює інформацію, будує зв'язки і стає каталізатором відносин між агрокомпаніями і розробниками технологічних рішень, експертами, науковими установами, медіа та міжнародними співтовариствами.

Agrohub навчає управлінців агрокомпаній філософії та практиці інновацій, а також популяризує культуру інновацій в агросекторі через освітні програми та медіа.

Посилання: <http://agroportal.ua/ua/news/ukraina/v-ukraine-issledovali-innovatsionnost-agrosektora/>

У ХНЕУ відкрили Українсько-Болгарський центр

На базі Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця відкрили Українсько-Болгарський центр. Він стане платформою для спільних наукових досліджень, конференцій, семінарів та освітніх проектів. Презентація закладу відбулась 5 лютого 2019 року.

У новоствореному центрі планують проводити курси з вивчення болгарської мови, знайомити українських студентів з культурою, традиціями і творчістю іноземної країни. Ще один напрям, який розбудовуватимуть партнери, – туристичний менеджмент. Він включатиме пілотні проекти у сфері туризму, стажування та практику за кордоном, співпрацю з курортними комплексами тощо.

Центр також сприятиме академічній мобільності студентів та викладачів – вони розроблятимуть спільні програми для магістрів, проходитимуть стажування та короткотермінове навчання.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/u-hneu-vidkrili-ukrayinsko-bolgarskij-centr-de-pracyuvatimut-nad-naukovimi-doslidzhenniyami-rozvitkom-kulturi-i-turizmu-oboh-krayin>

Відтепер НАНЦ вивчатиме Антарктиду з космосу

В Україні планують створити карту Антарктиди на основі космічних знімків у просторово-часовій динаміці. Це передбачає Меморандум, підписаний між Національним антарктичним науковим центром (НАНЦ) МОН та міжнародною компанією EOS DATA ANALYTICS, INC, що займається комплексним аналізом даних з космічних систем.

Проект включатиме моніторинг льодового покриву Антарктиди, «цвітіння» моря, поширення рослинності на континенті тощо. Підписаний меморандум є прикладом першого в Україні державно-приватного партнерства щодо вивченні Землі з космосу.

"На станції "Академік Вернадський" ми вже в партнерстві з бізнесом досліджуємо океан, нам бракувало лише погляду згори, звідки можна моніторити процеси великого просторового масштабу. Тепер завдяки ЕОС ми отримали можливість бачити Антарктиду одночасно ще й з космосу. Тож наше розуміння Антарктики та через неї загалом планети Земля стане значно глибшим та повнішим", – розказав в.о. директора НАНЦ Євген Дикий.

Він окремо зауважив, що досить знаковим є підписання Меморандуму саме до "дня народження" станції – якраз 6 лютого 1996 року британська антарктична станція Фарадей стала українською та отримала назву "Академік Вернадський".

"Антарктида має величезний потенціал, який на сьогодні все ще недостатньо вивчений. Діяльність EOS як соціально-відповідальної компанії співпадає з екологічною спрямованістю дослідницьких проєктів, які ведуть українські науковці в Антарктиді. Ми доповнимо поточні та перспективні дослідження даними супутникового моніторингу, що розширить можливості та додасть новий, «космічний», вимір науковим проєктам. Ну і тепер ми з впевненістю можемо сказати, що технології EOS працюють на усіх без винятку континентах", – зазначив CEO та засновник компанії EOS Макс Поляков.

Очікується, що перші результати співпраці можна буде побачити вже у березні цього року.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/vidteper-nanc-vivchatime-antarktidu-z-kosmosu-pidpisano-vidpovidnij-memorandum>

Україна вперше перемогла у конкурсі ЮНЕСКО з підтримки міст, що навчаються

Українське місто Мелітополь Запорізької області цього року здобуло перемогу в премії ЮНЕСКО "Міста, що навчаються". Мелітополь увійшов у ТОП-10 найпрогресивніших міст, що розвивають навчання впродовж життя, серед понад 200 претендентів. Це перша перемога нашої країни в такій ініціативі, її організація та супроводження на рівні України здійснювалася Міністерством освіти і науки.

Отримання статусу міста-переможця є визнанням високого рівня досягнень Мелітополя з розвитку освіти дорослих, а також відкриває для нього нові можливості для міжнародної співпраці.

Щоб розвивати ідеї неперервного навчання, 2016-го Мелітополь долучився до Глобальної мережі ЮНЕСКО міст, що навчаються, ставши першим українським містом у цій ініціативі. Для ефективної роботи у мережі на місцевому рівні був створений комітет, куди увійшли представники громадськості, міської влади, закладів освіти, науки та бізнесу. Разом вони працювали над розбудовою системи неперервного навчання, яке й лежить в основі конкурсу.

Серед завдань, які вирішував комітет – підвищення доступності різних форм навчання, соціалізація внутрішньо переміщених осіб, розширення мережі міських "освітніх маяків" (*educational beacons*). У межах проєкту були втілені й ініціативи містян – Міжнародні дні освіти дорослих в Запорізькій області, створено Центр освіти дорослих, Вуличний університет, Університет третього віку. Нині ці проєкти підтримуються закордонними установами, наприклад, Федеральним міністерством економічної співпраці та розвитку Німеччини.

Присудження премії цього річними переможцям відбудеться в Колумбії в межах Міжнародної конференції міст, що навчаються.

Премію ЮНЕСКО "Міста, що навчаються" започатковано з метою визнання та поширення практик якості освіти та можливостей навчання впродовж життя на місцевому рівні. Премія присуджується один раз на два роки тим містам Глобальної мережі ЮНЕСКО міст, що навчаються, які продемонстрували значний прогрес у розвитку політики неперервного навчання.

Наразі членами мережі є чотири українських міста – Мелітополь, Павлоград, Нікополь та Новояворівськ. Перевірити членство міста у Глобальній мережі міст, що навчаються (*Global Network of Learning Cities*), можна за посиланням <http://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities/members>

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/ukrayina-vpershe-peremogla-u-konkursi-yunesko-z-pidtrimki-mist-sho-navchayutsya>

Горизонт 2020: у межах ініціативи Clean Sky 2 науковці ХАІ отримали 1 млн євро під проект зі зменшення шкідливих викидів в авіаційних двигунах

Проект науковців Національного аерокосмічного університету ім. М. Жуковського "ХАІ" отримав близько 1 млн євро в конкурсі авіаційної ініціативи Clean Sky 2 програми Горизонт 2020. У найближчі 4 роки вчені

мають втілити технологію для радикального зменшення викидів оксидів азоту в авіаційних газотурбінних двигунах. Українські дослідники є єдиними виконавцями науково-технічних робіт у проекті.

Викиди оксидів азоту негативно впливають на здоров'я людини та стан довкілля. Тому Європейська рада з авіаційних досліджень пропонує до 2050 року знизити такі викиди з авіаційних двигунів на 90%.

"Наша команда розпочала дослідження у цій галузі майже 20 років потому. За цей час ми розробили технологічні рішення, які можуть радикально знизити викиди оксидів азоту в авіаційних газотурбінних двигунах. Але для успішного впровадження винайдених методів не вистачає експериментальних перевірок. Тепер вони будуть реалізовані у проекті", – розповів науковий керівник проекту Дмитро Долматов.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/gorizont-2020-u-mezhah-iniciativi-clean-sky-2-naukovci-hai-otrimali-1-mln-yevro-pid-proekt-zi-zmshennya-shkidlivih-vikidiv-v-aviacijnih-dvigunah>

Дослідники ЧНУ отримають понад 70 тис. євро в межах Erasmus+: вони працюватимуть над розвитком ідей медіації в Україні

Науковці Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича працюватимуть над створенням Федерації медіації та розробкою програми для магістрів-медіаторів. Проект упроваджується в межах програми ЄС Erasmus+ і спрямований на розвиток практики залучення до вирішення конфліктів незалежної сторони – медіатора, який попередньо пройде підготовку.

Загалом до проекту "Медіація: навчання та трансформація суспільства" залучені понад 10 команд з різних країн світу – Грузії, Іспанії, Нідерландів, Латвії, Німеччини, Азербайджану та України. Учасники з країн, де планують створити профільні Федерації (Україна, Грузія та Азербайджан) перейматимуть успішний досвід партнерів, вивчатимуть, як правильно поширювати знання про медіацію у суспільстві.

Нині у Нідерландах відбулася перша зустріч виконавців, на якій узгодили положення партнерських угод, план виконання завдань, а також програму навчальних візитів студентів, які спеціалізуються у питаннях медіації, до країн-учасниць програми.

ЧНУ ім. Ю. Федьковича отримає понад 70 тис. євро на реалізацію завдань. Окрім чернівецького вишу, партнерами проекту від України є Університет КРОК та Харківський національний університет ім. В. Каразіна.

Реалізувати проект планують за 3 роки. На думку організаторів, він допоможе зміцнити ідеї демократії та поширити серед широкого загалу найкращі європейські практики медіації.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/doslidniki-chnu-otrimayut-ponad-70-tis-yevro-v-mezhah-erasmus-voni-pracyuvatimut-nad-rozvitkom-idej-mediaciyi-v-ukrayini>

НОВІ ПРОЕКТИ

BSC бере участь у великому новому європейському проекті щодо боротьби з раком у дітей

Individualized Paediatric Cure – це великий новий проект, що фінансується Європейським Союзом, із загальним бюджетом 15 мільйонів євро, який сприятиме боротьбі з раком у дітей. Компанія *iPC* використовує досвід 21 партнера з 11 країн. Барселонський суперкомп'ютерний центр (BSC) відіграватиме важливу роль у цьому проекті, який має на меті дати дослідникам і клініцистам інструменти та підтвердити докази для створення індивідуалізованих планів лікування дітей з онкологічними захворюваннями.

Клінічно призначені варіанти лікування раку у дітей не завжди настільки ефективні, наскільки це можливо. Насправді, в середньому лише чверть онкологічних хворих реагують на медикаментозну терапію, яку вони отримують. Докази доводять, що персоналізований план лікування, заснований на клінічних, молекулярних і фенотипічних даних пацієнтів, може значно покращити результати.

iPC зосереджуватиметься на виявленні ефективних методологій персоналізованої медицини для дитячих онкологічних захворювань, вирішуючи безліч проблем, використовуючи обчислювальні ресурси, які поєднують на основі знань, машинне навчання та механістичні моделі для прогнозування оптимальної терапії кожної дитини. *IBM Research Zürich* відповідатиме за технічні аспекти, а *Technikon* координуватиме весь проект. Проект вирішуватиме критичну потребу в персоналізованій медицині для дітей з онкологічними захворюваннями.

Внесок BSC у проект включатиме впровадження безпечної платформи для зберігання даних і метаданих, а також інтерактивний веб-портал, де користувачі отримуватимуть доступ до даних, метаданих, програмного забезпечення та моделей прогнозування.

Окрім інфраструктури даних, BSC співпрацюватиме з партнерами *iPC* у розробці моделей для інтерпретації даних, зокрема, на основі технології BSC для аналізу складних молекулярних систем.

"У цьому проекті ми об'єднаємо високопродуктивні обчислювальні ресурси з хмарними рішеннями для побудови обчислювальних моделей, які прокладуть шлях до майбутніх персоналізованих медичних середовищ, що підтримують лікування раку", – підкреслив професор і директор BSC Альфонсо Валенсія.

Посилання: <https://sciencebusiness.net/network-news/bsc-participates-major-new-european-project-fight-childhood-cancer>

ПОТОЧНІ ПРОЕКТИ

Співпраця в клінічних нейронауках

Низка найсучасніших методів неврології мають величезний потенціал для допомоги пацієнтам, які страждають від розладів нервової системи. Фінансований ЄС проект спрямований на сприяння спільним дослідженням з метою кращого розуміння когнітивних порушень і покращення результатів лікування пацієнтів.

Когнітивні порушення можуть мати руйнівні наслідки для життя пацієнтів та їхніх сімей. Відомо, що специфічні архітектури нейронних мереж в головному мозку лежать в основі таких

функцій, як читання і орфографія, керування рухливою мовою і рукописним текстом, а також візуальна обробка. Будь-яка з них або всі вони можуть бути пошкоджені інсультом або нейродегенеративними захворюваннями.

Основною метою проекту *COBEN*, що фінансується ЄС, є сприяння спільним дослідженням у клінічних нейронауках. Проект створює міжнародний консорціум для вивчення різноманітних поведінкових розладів, які, як відомо, пов'язані з певними нейронними архітектурами.

У рамках проекту *COBEN* дослідники використовують низку найсучасніших методів з передових нейронаук. Поведінкова неврологія, наприклад, є науковою дисципліною, яка швидко розвивається. Вона використовується для виявлення нейробіологічних основ когнітивних порушень, пов'язаних з різними типами мозкових розладів.

Подібним чином останні досягнення у структурно-функціональній нейровізуалізації надають потужні інструменти для вивчення нейронних мереж, які підтримують нормальне пізнання. Такі методи візуалізації покращують розуміння механізмів, які впливають на пацієнтів зі специфічними нейропсихологічними дефіцитами.

Нарешті, неінвазивні методи стимулювання мозку пропонують нові можливості для модулювання функцій нейронних мереж і пластичності мозку для отримання тривалих терапевтичних переваг.

Проект *COBEN*, який отримав фінансування в рамках програми Дії Марії Склодовської-Кюрі, об'єднує дослідників, які мають додатковий досвід у всіх цих сферах. Основною метою є вивчення універсальних, специфічних хвороб для мови та архітектури нейронної мережі, що лежать в основі читання / орфографії, моторного мовлення / рукописного тексту та візуальної обробки. Нові поведінкові парадигми вводяться для оцінки пізнання та виявлення змін у динаміці нейронних мереж, відповідальних за когнітивні порушення у пацієнтів з інсультом або нейродегенеративними захворюваннями.

COBEN активно сприяє передачі знань та інновацій, забезпечуючи при цьому необхідну інфраструктуру та організаційні рамки для підтримки цього співробітництва протягом всього життєвого циклу проекту. Він також представляє нову модель для підготовки майбутніх поколінь поведінкових неврологів, які, зрештою, обіцяють краще задовольнити потреби пацієнтів у Європі та в усьому світі.

Учасники: Чехія (координатор), Угорщина, США.

Загальні витрати проекту – € 324 000, з яких внесок ЄС – € 306 000.

Тривалість проекту: березень 2017 – лютий 2021.

Посилання: http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?id=/research/headlines/news/article_19_02_14-1_en.html?infocentre&item=Infocentre&artid=49913

ЗАВЕРШЕНІ ПРОЕКТИ

Економіка адаптації до зміни клімату та невизначеність

Проект *ECONADAPT* був започаткований у жовтні 2013 року з метою отримання детальнішої інформації щодо вартості, переваг та економіки адаптації до ризиків зміни клімату в Європі. Він вдосконалював методики, що використовувалися для оцінки економічного впливу заходів, склав два всеосяжних онлайн-ов

ресурси – бібліотеку та інструментарій – і видав аналітичні записки з рекомендаціями.

"Панель інструментів дає змогу особам, які приймають рішення, легше включати адаптацію до своїх рішень, ніж з існуючими методами", – підкреслив координатор проекту Алістер Хант (*Alistair Hunt*) з Університету Бата, Велика Британія. "Вона покликана сприяти впровадженню заходів адаптації у сучасну практику", – додає він.

Бібліотека є електронним ресурсом, що презентує приклади з усього світу в різних секторах. Вона пропонує демонстрацію хороших практик і може служити першим поштовхом для людей, які повинні приймати такі рішення.

Щоб перевірити свої методологічні досягнення на практиці, партнери також провели індивідуальні дослідження. Наприклад, одне з них зосереджувалося на чайних плантаціях в Руанді.

"Чай є основною експортною культурою для країни", – зазначає Хант. Кліматичний ризик полягає в тому, що з підвищенням температури життєздатність сучасних плантацій падає, тому може виникнути необхідність перемістити плантації вище. Було розглянуто ряд можливостей з метою визначити, які висоти можуть бути найкращими. Дослідники співпрацювали з основними власниками плантацій для оптимізації портфеля учасників.

Проект завершився у вересні 2016 року, поєднавши свої ідеї та допоміжну інформацію для легкого доступу в Інтернеті, та ініціював діалог з широким колом осіб, які приймають рішення, що визначають політику.

Ця взаємодія продовжується, партнери взаємодіють з Європейською Комісією, Європейським інвестиційним банком та Європейським банком реконструкції та розвитку, а також з кількома національними урядами та особами, які приймають рішення в секторі.

У грудні 2017 року засновано наступний проект, що отримав назву *COACCH*, який передбачає тематичні дослідження, що проводяться кінцевими користувачами з дослідницьких, ділових, інвестиційних та політичних спільнот, продовжуючи роботу, розпочату в ECONADAPT.

Учасники проекту: Велика Британія (координатор), Австрія, Бельгія, Чехія, Данія, Німеччина, Греція, Іспанія, Італія, Нідерланди.

Загальна вартість проекту – € 3 700 787, з який внесок ЄС – € 2 928 617.

Тривалість проекту: жовтень 2013 – вересень 2016.

Посилання:

http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?id=/research/headlines/news/article_19_02_14_en.html?infocentre&tem=Infocentre&artid=49914

ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ

Форум NUGENIA 2019

13-15 марта 2019, Париж, Франція

Форум NUGENIA 2019 відбудеться 13-15 березня 2019 року в Паризькому університеті *Cité Universitaire*. Він буде присвячений обговоренню технічних та наукових етапів, які необхідно здійснити, для забезпечення конкурентоспроможного, ефективного та безпечного виробництва електроенергії з низьким рівнем CO₂ від атомних електростанцій GEN II, GEN III та SMR.

Технологічні інновації є основоположними для підтримки високого рівня безпеки та конкурентоспроможності і вимагають створення добре координованої програми R&D на європейському рівні у тісній співпраці з міжнародними партнерами.

Форум NUGENIA 2019 має на меті обговорення та аналіз останніх технологічних інновацій у галузі виробництва, цифрових технологій та підходів до безпеки, які б призвели до реальних пропозицій пріоритетів R&D та інновацій.

Спеціальна сесія Форуму буде присвячена презентації інноваційних предметів, які вивчаються молодими інженерами та дослідниками в рамках своїх докторських або магістерських досліджень.

Деталі та реєстрація: <http://nugenia.org/nugenia-forum-2019/>

Європейське агентство з безпеки на морі відкриває стипендії для регіону Сусідства у Світовому морському університеті

Європейське агентство з безпеки на морі (ЄАБМ) офіційно оголосило про висунення кандидатів на вступ у наступний клас магістра наук з морських справ у Світовому морському університеті (СМУ) у 2019-2020 рр. Стипендії надаються в рамках фінансованих ЄС регіональних проектів "SAFEMED IV EuroMed Морська безпека" і "Морській захист, безпека і захист навколишнього середовища чорноморського і каспійського регіонів" (BCSEA).

Заявки приймаються до 1 квітня 2019 року.

Мета процедури – дати можливість співробітникам морських адміністрацій країн-бенефіціарів обох проектів взяти участь у 14-місячній стандартній магістерській програмі з морських справ (стипендія), пропонованій СМУ. ЄАБМ профінансує 8 стипендій (по 4 для проектів SAFEMED IV і BCSEA, максимум по одній на країну).

Детальніше: <http://emsa.europa.eu/safemed-iv-project/353-safemed-iv-component-8/3450-emsa-launches-the-european-neighbours-policy-maritime-fellowships-at-the-world-maritime-university.html>

Почався прийом заявок на навчання або стажування у вишах Латвії – податися можуть студенти та науковці

Державне агентство з питань розвитку освіти Латвійської Республіки пропонує українським студентам та вченим продовжити навчання або дослідження у закладах вищої освіти Латвії. Програма буде реалізована у 2019/2020 навчальному році.

Пропозиція поділена на три блоки:

- стипендії на навчання для студентів, які здобувають рівень бакалавра або магістра;
- стипендії для наукових досліджень, які надаватимуться викладачам та вченим вишів;
- стипендії на участь у літніх школах, на які можуть претендувати студенти, академічні та наукові співробітники закладів вищої освіти.

Подача заявок на отримання стипендії триватиме до 1 квітня 2019 року.

Докладніше про розмір стипендій, умови участі у програмі та термін навчання – в [інформаційному бюлетені](http://viaa.gov.lv/eng/scholarships_gov/latvian_scholarships/) або на сайті агентства

З питаннями щодо стипендіальних програм можна звертатись за телефоном +37167814331 або на ел. пошту scholarships@viaa.gov.lv (фахівець Державного агентства з питань розвитку освіти Латвії Маріка Піра).

Детальніше: <https://mon.gov.ua/news/pochavsvya-prijom-zayavok-na-navchannya-abo-stazhuvannya-u-vishah-latviyi-podatisya-mozhut-studenti-ta-naukovci>

Конкурс на отримання грантової підтримки для підготовки проектних пропозицій за конкурсами Горизонт 2020

В рамках проекту "Східного партнерства" відкрито останній конкурс на отримання грантової підтримки для підготовки проектних пропозицій за конкурсами Горизонт 2020, Робоча програма 2019-2020.

Головна мета – розширення наукових мереж між державами-членами ЄС / асоційованими країнами, що не є членами Східного партнерства, та країнами Східного партнерства, а також збільшення кількості учасників Східного партнерства у проектних пропозиціях H2020.

Кінцевий термін подання заявок: 30 травня 2019 року.

Аплікаційні форми та детальна інформація: <https://www.eap-plus.eu/object/call/240>

Вебінар проекту EaP Plus “Фінансові та правові питання Horizon 2020”, 19 березня 2019

19 березня 2019, 10:30 (СЕТ) відбудеться восьмий Вебінар проекту EaP Plus “Фінансові та правові питання Horizon 2020”.

Експерти Польського національного контактного пункту обговорять питання, які можуть допомогти у правильному розрахунку бюджету та управлінні проектами. Цей веб-семінар стосується як адміністративного персоналу, так і дослідників, які бажають розширити свої знання з фінансових

та правових питань H2020.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ ВЕБІНАРУ:

I. ПРАВИЛА УЧАСТІ

- Хто може брати участь
- Види контрактів у H2020

II. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ

- Критерії прийнятності витрат
- Бюджетні категорії
- Схеми фінансування та ліміти
- Звіти та перевірки
- Умови оплати

III. Новий ПОРТАЛ ФОНДІВ та ТЕНДЕРІВ

Детальніше та доступ до вебінару: <https://www.eap-plus.eu/object/event/263>

© графічні зображення та фотографії з сайту <http://ec.europa.eu/>
та твітер-стрічки програми Горизонт 2020 [@EU_H2020](https://twitter.com/EU_H2020)